

IO2

VIRTUAL TRAINING SEMINARS FOR «LIT. MENTORS»

Croatian Publication

Partners:

HELLENIC
FOUNDATION FOR
CULTURE

Institute of
Entrepreneurship
Development

IT STUDY
Oktató- és Kutatóközpont

Sandorf

Društvo slovenskih pisateljev
Slovene Writers Association

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Facebook: @read.in.club

Instagram: read.in.club

LinkedIn: Read In Club READ-ING for CuLtUres across Borders

Ovaj je rad izradilo šest partnerskih organizacija
u sklopu projekta Erasmus+
READ-IN-CLUB: READ-ING for CuLtUres across Borders:

Culture Polis
Corfu, Grčka

HELLENIC
FOUNDATION FOR
CULTURE

Hellenic Foundation for Culture
Athens, Grčka

institute of
Entrepreneurship
Development

A.B. Institute of
Entrepreneurship
Development Ltd.
Polis Chrysochous, Cipar

ITStudy Hungary
Educational and Research
Centre for Information and
Technology Ltd.
Gödöllő, Mađarska

Društvo slovenskih pisateljev
Slovene Writers' Association

Slovene Writers' Association
Ljubljana, Slovenija

Sandorf

Sandorf Publishing
Zagreb, Hrvatska

Datum objave: travanj 2022.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Potporna Europske komisije za izradu ove publikacije ne predstavlja slaganje sa njenim sadržajem koji odražava isključivo stavove autora. Komisija se ne može smatrati odgovornom za bilo kakvu upotrebu informacija sadržanih u publikaciji.

Sadržaj

Pregled projekta	3
Pregled IO2	4
Metodologija IO2	5
Opis modula: Read-In-Club obuka za Lit.Mentors	7
MODUL 1	7
MODUL 2	17
MODUL 3	27
MODUL 4	33
MODUL 5	44
MODUL 6	51

Pregled projekta

Kreativni i kulturni sektor pripada onim segmentima društva na koje je najviše utjecala COVID-19 kriza 2020. godine koja je uzrokovala ogromnu društvenu turbulenciju u europskom društvu: EU građani doživjeli su “novu normalnost” boravka kod kuće i života u izolaciji. Dok je u ovim kritičnim okolnostima ljudska interakcija ozbiljno narušena, vrijednosti EU kao što su društvena kohezija, inkluzija, interkulturalni dijalog, angažman zajednice, razumijevanje „drugog” i tolerancija, koje sve prenose umjetnost i kultura, predstavljaju veliki izazov.

Projekt READ-IN-CLUB (READ-ING for CuLtUres across Borders) je program koji koordinira EU-ERASMUS+ i uključuje šest partnera (A.B. Institute of entrepreneurship development ltd-CY, CulturePolis-GR, Hellenic Foundation for Culture-GR, ITStudy-HU, Slovene Writers Association-SI, Sandorf Publishing-HR) iz pet različitih država članica EU (Cipar, Hrvatska, Grčka, Mađarska i Slovenija). Njegov je glavni cilj opremiti naše društvo onim vještinama i sposobnostima koje su ključne za osiguravanje nesmetanog oporavka od aktualne zdravstvene krize. U READ-IN-CLUB-u, umjetnost književnosti i institucija književnih klubova i čitalačkih zajednica, zajedno sa snagom digitalne tehnologije, čine moćne pokretače neformalnog učenja i dijaloga te stvaraju poticajno kulturno okruženje u kojem su ljudi izazvani da postanu inovatori i uspješni cjeloživotni učenici.

U tom kontekstu, READ-IN-CLUB je usmjeren na profesionalce u književnoj industriji koji organiziraju i koordiniraju rad čitalačkih klubova ili drugih obrazovnih aktivnosti vezanih uz književnost: književnike, autore, prevoditelje, direktore i predstavnike privatnih i javnih knjižnica, moderatore čitalačkih/književnih klubova, voditelje nakladničkih kuća i književnih organizacija, izdavače, urednike; a njegovi su ciljevi:

- Razviti međusektorski pristup suradnji – utemeljen na vrijednostima EU koje stvara i prenosi književna umjetnost.
- Baviti se izazovom ugradnje obrazovnog aspekta čitalačkih klubova za društvenu uključenost i interkulturalni dijalog u „digitalnu, post-COVID agendu” dionika knjižarske industrije.
- Osposobiti koordinate čitalačkih klubova kroz poboljšanje njihovih obrazovnih vještina i digitalnih kompetencija te ih izgraditi u literarne mentore (“Lit. Mentor”) međukulturalnog dijaloga.
- Razviti i isporučiti platformu digitalnog čitalačkog kluba, inovativne materijale za obuku i metodologije sadržaja za uspješno zadovoljavanje potreba koordinatora čitalačkih klubova i njihovih zajednica te njihovo osnaživanje na svim razinama.

Pregled IO2

Virtualni obrazovni seminari za literarne mentore temeljni su cilj projekta RIC, a posvećeni su ispunjavanju potrebe za inovativnim i digitalnim obrazovnim pristupom koji pokušava u kontekst čitalačkih zajednica integrirati kulturne, društvene i obrazovne dimenzije književnosti za interkulturalni dijalog i socijalnu uključenost.

Projekt pritom potiče profesionalni razvoj i kreativnost stručnjaka u polju književnosti, naročito koordinatora i organizatora čitalačkih klubova i književnih udruga, osnažujući ih da postanu literarni mentori, prenoseći zauzvrat relevantne uvide, sposobnosti, stavove i ponašanja odraslim čitateljima.

Točnije, IO2 nudi niz digitalnih seminara s materijalom za obuku, namijenjenih profesionalcima iz književnog sektora – aktivnima u koordinaciji čitalačkih klubova – koji su predani ulozi literarnog mentora s ciljem da razviju “trenerske” vještine, interkulturalne kompetencije i mentorske sposobnosti kako bi u svojim zajednicama transformirali iskustva “kolektivnog čitanja” u okruženja cjeloživotnog učenja koja potiču procese interkulturalnog dijaloga i promiču vrijednosti književnosti vezane uz jednakost, raznolikost, inkluziju, toleranciju, otvorenost, međusobno razumijevanje i kreativni razvoj, s naglaskom na kreativnim i inovativnim potencijalima književnosti; poticanje interesa za univerzalnu vrijednost EU za razumijevanje “drugog” kroz književna djela te isticanje nužnosti interkulturalnih kompetencija i digitalnih vještina u modernoj, brzo mijenjajućoj i post-COVID kulturnoj i kreativnoj industriji EU.

Metodologija IO2

Izrada IO2 bila je veliki izazov za sve partnere uključene u projekt Read-In-Club. Sam proces je zahtijevao stvaranje pozitivnog i socijalno uključivog okruženja koje bi služilo kao širi okvir za praktična znanja i vještine koje je potrebno prenijeti budućim mentorima online čitalačkih klubova.

IO2 je konstruiran korištenjem kreativnih metoda umreženog učenja temeljenih na teoriji učenja 21. stoljeća, "konektivizma", kao najrelevantnijoj za izvođenje online tečajeva za odrasle. U skladu s glavnim načelima ove teorije:

- Ne postoji stroga podjela između trenera i polaznika jer svi sudionici mogu biti stručnjaci za svoje posebno područje
- Glavna uloga trenera je da djeluje kao voditelj čija je zadaća poticati intenzivnu suradnju i dijeljenje znanja među sudionicima
- Iako će biti osiguran visokokvalitetan materijal za učenje, proces učenja neće biti vođen njegovim sadržajem, već će fokus biti na učenju jednih od drugih
- Okruženje za učenje služi kao prostor za kreativnost i interaktivnost, virtualni seminari za obuku prepoznaju da svi članovi ciljnih skupina nemaju istu ulogu, znanje ili iskustvo u temama READ-IN-CLUB-a; stoga ima za cilj obogaćivanje njihovih vještina i sposobnosti na najučinkovitiji, interdisciplinarni način, prilagođen potrebama i karakteristikama sudionika, uključujući:
  - a) Sesije seminara u stvarnom vremenu putem videokonferencijskih aplikacija (npr. Zoom, Skype) s ciljem motivirajućeg uvoda u temu kako bi se ostvario osobni kontakt s trenerom, nakon čega slijede interaktivne radionice, uključujući aktivnosti digitalnog team buildinga i grupne radne zadatke za polaznike, te
  - b) Online učenje i suradnju u Sustavu za upravljanje učenjem koji se temelji na Open Source Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment, Modularno objektno-orijentirano dinamičko okruženje za učenje) okviru koji podržava suradnju i suradničko stvaranje sadržaja te integrira alate za konstruktivnu pedagogiju. Sustav za upravljanje učenjem Moodle (web2.0 aware platform) omogućuje trenerima stvaranje, postavljanje, dijeljenje digitalnog sadržaja za učenje, ocjenjivanje zadataka, kvizove, forume za raspravu, itd. s jednostavnim sučeljem.

Svi su dijelovi virtualnih edukacijskih seminara osmišljeni kao online moduli (svaki je partner izdvojio, uredio i formatirao podatke i metodologiju iz vlastitih online seminara koje je proveo) i popraćeni su pisanim obrazovnim materijalom u ovoj e-knjizi. E-knjiga je praktični priručnik o rezultatima IO2 sastavljen da

objasni i vodi korisnika online Moodle LMS-a izgrađenog kroz Read-In-Club projekt.

Usvojena metodologija sadrži sljedeće zadatke:

ZADATAK 1: RAZVOJ KURIKULUMA

Sandorf je kao voditelj IO2 razvio kurikulum i koordinirao provođenje virtualnih seminara.

ZADATAK 2: RAZVOJ MODULA ZA UČENJE

Svi partneri su ravnopravno i solidarno sudjelovali u razvoju modula, donoseći ključne odluke na mjesečnim online sastancima, kao i na fizičkom sastanku u Splitu.

ZADATAK 3: RAZVOJ METODOLOGIJE OSPOSOBLJAVANJA

Metodologija treninga usklađena je između svih partnera, što je omogućilo svakom od njih da prilagodi vlastitu praksu temi koja mu je dodijeljena.

ZADATAK 4: GRAFIČKI DIZAJN I RAZVOJ VIŠEJEZIČNE VLE PLATFORME

ITStudy, kao voditelj IO3, predstavio je jednostavnu i inovativnu metodologiju razvoja VLE platforme.

ZADATAK 5: EVALUACIJA

Metoda evaluacije modula dogovorena je između svih partnera na prijedlog predstavnika Helenske fondacije za kulturu .

Opis modula: Read-in-Club osposobljavanje za literarne mentore

MODUL 1:

Proveo CulturePolis - Grčka

Naslov modula:

Književnost, čitalački klubovi i interkulturalni dijalog

Uključujući karakter književnosti i kako ući u svijet čitanja

Ciljevi učenja:

1. Istražiti **zašto** je književnost temelj procesa međukulturalnog dijaloga
2. Istražiti moć čitalačkih klubova kao **medija** za razvoj interkulturalnih kompetencija
3. Predstaviti neke tehnike i **studije slučaja** o tome kako književni i čitalački klubovi promiču međukulturalni dijalog

Uvod:

Ovaj modul istražuje međusobnu povezanost književnosti, čitalačkih klubova i međukulturalnog dijaloga. Kako književnost može biti korisna za interkulturalno razumijevanje i unaprijediti ga te kako se recepcija književnog stvaralaštva u različitim kulturama može konsolidirati kroz čitalačke klubove? Ovo su neka od pitanja koja bi koordinator čitalačkog kluba mogao istaknuti prilikom osmišljavanja i planiranja čitalačkih krugova svog kluba.

Sadržaj modula:

CJELINA 1:

Što je međukulturni dijalog?

Pojam međukulturni dijalog, koji prije kraja 1990-ih nije bio posebno raširen niti poznat većini ljudi u Europi, danas nam je izrazito blizak i uvriježen u našoj svijesti. Stoga su diljem svijeta provedena mnoga akademska istraživanja koja analiziraju njegove aspekte i parametre, te njegov utjecaj na humanističke i druge društvene i antropološke znanosti.

•Pojam je prvi put definiran 2008. godine u [Bijelom listu o međukulturnom dijalogu](#) (str. 8) kao *"otvorena i respektirajuća razmjena mišljenja između pojedinaca, grupa s različitim etničkim, kulturnim, vjerskim i jezičnim podrijetlom i naslijeđem na temelju međusobnog razumijevanja i poštovanja."*

Ipak, interkulturalni dijalog nije nova pojava. Potreba za dijalogom i komunikacijom s drugim kulturama, te za "otvaranjem" prema društveno, politički, kulturno i vjerski različitim kulturama/narodima, oduvijek je bila važno pitanje koje se tiče ljudske povijesti.

Zašto je međukulturni dijalog toliko bitan?

Istina je da svaka kultura ima svoje specifične karakteristike koje obuhvaćaju način života, tradicije, estetska iskustva, vjerska uvjerenja, osobne i kolektivne vrijednosti mjesta, drugim riječima, kultura je povezana s jezgrom društva u kojem se razvija. Ipak, nijedna kultura ne može se razviti bez komunikacije s drugima. Kultura nacije proširuje naše horizonte prema novim idejama i percepcijama. Istodobno, otkrivanjem kulturnog identiteta drugih, razvijamo svijest o vlastitom kulturnom identitetu. Kada kultura nije ograničena uskim granicama svog rodnog mjesta, ona gubi introvertnost i poprima univerzalni karakter. Tako specifične karakteristike mjesta automatski postaju **univerzalne**, kao i vrijednosti i ideali koje predstavlja svaka kultura.

CJELINA 2:

Vrijednost književnosti u međukulturnom dijalogu

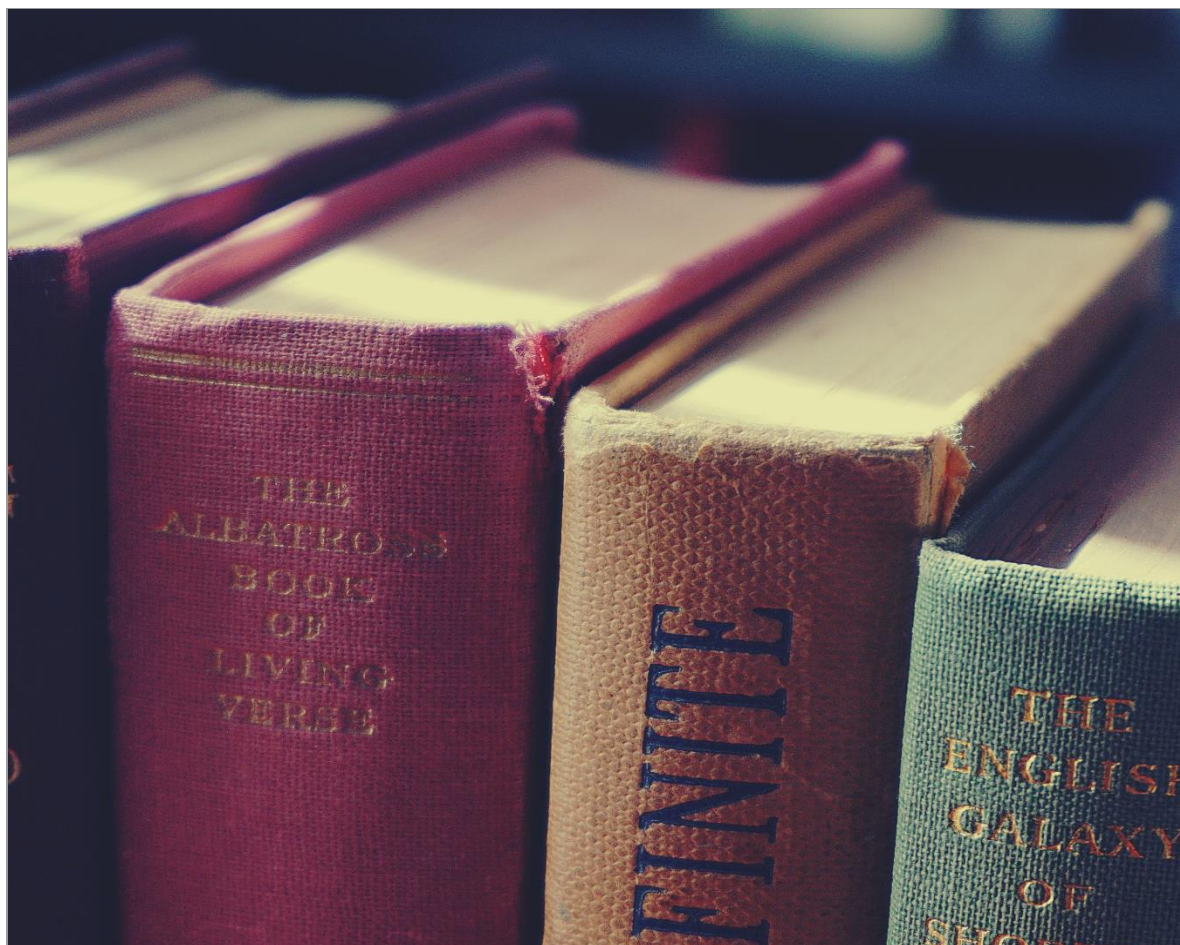

Jedan od najvažnijih komunikacijskih "alata" ili mostova za međukulturni dijalog je književnost, koja je jedan od najpristupačnijih oblika umjetnosti. Čak i kada izražava ili se bavi određenim elementima specifične zajednice ljudi, vrijednosti koje promiče jesu i moraju biti univerzalne i humanitarne, jer je glavna svrha književnosti sam Čovjek, uz temeljna egzistencijalna pitanja koja ga se tiču i određuju ili upravljaju njegovim ili njezinim postojanjem, ponašanjem, uvjerenjima itd.

Da citiramo Aristotela: "Književnost ne samo da oponaša život i društvo određenog mjesta, ona ne samo da odražava njegovu prošlost ili sadašnjost, već je njezina najvažnija uloga ujediniti ljude..."

Nedavno je Umberto Eco u svojoj teoriji "Semiotike[1]" sugerirao da se cjelokupna kultura treba proučavati kao fenomen komunikacije. Isto je tvrdio i francuski filozof/autor Jean-Paul Sartre. Osim toga, spisateljica George Eliot istaknula je da: "Ako književnost ne širi našu perspektivu za drugoga, onda nema moralnog utjecaja."

Stoga je književnost univerzalni jezik koji nadilazi sve granice: iako pisci prikazuju srž svog društva, ili pitanja koja postavljaju dolaze iz neposrednog kulturnog konteksta koji ih okružuje, **aspekt univerzalnosti uvijek je prisutan.**

CJELINA 3:

Čitalački klubovi kao alat za razvoj interkulturalnih kompetencija

U UNESCO-voj publikaciji [Interkulturalne kompetencije](#) iz 2013. godine istaknuta je važnost i moć pripovijedanja u mnogim kulturama diljem svijeta tijekom ljudskog doba. Nadalje, publikacija iz 2013. navodi: „Samo zajedničkom izgradnjom odnosa u kojem ljudi slušaju jedni druge, pojedinci mogu pokazati svoje interkulturalne kompetencije” (str. 38), što znači da su odnosi (i slušanje) vrlo važni u razvoju interkulturalnih kompetencija.

Stvaranjem uvjeta slušanja i dijeljenja, čitalački klubovi imaju potencijal poslužiti kao prostori u kojima se razvijaju interkulturalna svijest i kompetencije. Kroz kritičko čitanje, pojedinci koji sudjeluju u književnim klubovima sudjeluju u zajedničkim iskustvima svojih vršnjaka, kao i

likova iz knjiga o kojima raspravljaju. To može dovesti do većeg razumijevanja i empatije za one koji imaju drugačiji identitet.

Dok čitanje zasigurno pruža priliku za istraživanje i razumijevanje “drugog”, element rasprave u književnim klubovima je taj koji je “u srcu međukulturalnog podizanja svijesti”.

Ovdje nastupa uloga koordinатора čitalačkog kluba.

Photo: Getty Images

Kako koordinatori čitalačkog kluba može olakšati međukulturalno podizanje svijesti?

- Kao što je već raspravljano u prethodnoj cjelini, književnici su više od pukih pripovjedača lokalnih mitova, no njihovo pisanje treba odražavati univerzalne istine. Koordinator mora poticati članove čitalačkog kluba da pažljivije i složenije promatraju književni karakter. Trebaju se osvrnuti na ljudsko stanje, na samog čovjeka, kao i na ono što upravlja postojanjem Čovjeka, njegovim ponašanjem i postupcima u danom - obično katalitičnom - tragičnom ili barem odlučujućem vremenu. Čak i kada se narativi tiču povijesnih događaja koji su obilježili autorovo rodno mjesto, njihove priče odražavaju aspekte univerzalne povijesti čovječanstva.
- Koordinator čitalačkih klubova mogu svojim članovima predstavljati i predlagati književnike čija djela promiču međukulturalni dijalog i univerzalnost književnosti. Književnici koji su odigrali vrlo značajnu ulogu u upoznavanju nas s drugima, koji su govorili o univerzalnom čovjeku, a

da nisu 'uklonili lokalne boje i mirise svog rodnog mjesta', drugim riječima ne napuštajući kontekst u kojem žive i posebne karakteristike njihova mjesta, toliko su brojni da ih se ne bi moglo nabrojati niti imenovati. Indikativno, spominju se samo neki od najemblematičnijih autora u povijesti književnosti: Hugo, Flaubert, Tolstoj, Dostojevski, Melville, Steinbeck, ali i Naguib Mahfouz, Taha Hussein, Nikos Kazantzakis i mnogi drugi.

• Koordinator čitalačkih klubova mogu dodati specifične alate i aktivnosti za interkulturalnu obuku, kao što su krugovi priča, razlike u izrazu ili ljudske knjižnice:

Krug priča mala je skupina pojedinaca koji sjede u krugu i dijele priče – obično iz vlastitog iskustva ili mašte – fokusirane na zajedničku temu. Kako svaka osoba, zauzvrat, dijeli priču, stvara se bogatija i složenija priča. Na kraju, ljudi vide i stvarne razlike i zajedničke točke u svojim pričama. Krug priče je putovanje u svoju temu, s više dimenzija, zavoja i obrata.

Razlike u izrazu igra je u tri koraka: Na početku, članovi čitalačkog kluba dobiju male komadiće papira i od njih se traži da na jednom napišu što misle da im je zajedničko s jednim ili više likova (ovisno o odluci koordinatora) u knjizi o kojoj raspravljaju. Ne trebaju se potpisati. Nakon što završe, koordinatorski skuplja njihove bilješke i poziva članove čitalačkog kluba da stanu u red ispred njega. Koordinator naglas čita rečenice jednu po jednu. Za svaku se rečenicu od članova traži da iskorače ako se prepoznaju u toj rečenici ili ostanu na mjestu ako

ne. Nakon što se prođe kroz sve rečenice, članovi čitalačkog kluba okupljaju se za završnu raspravu.

Ljudske knjižnice: Koordinator od članova čitalačkog kluba traži da budu dio žive knjižnice. Od njih se traži da odluče žele li biti čitatelji ili knjige: grupa bi se po izboru trebala podijeliti u dvije podskupine. Oni koje ste odabrali za ulogu knjige moraju smisliti vrlo sugestivni i izravan naslov knjige. Potiču se na razmišljanje o aspektima koji će biti povezani s kulturnim dijeljenjem i dijalogom, s njihovim osobnim iskustvima ili knjigama koje su pročitali. Čitatelji traže katalog naslova i počinju posuđivati knjigu. Ljudske priče se dijele, nadahnute stvarnim iskustvima i istraživanjem književnosti koje su članovi čitalačkog kluba već radili u prošlosti.

Koncept "Ljudske knjižnice" prvi je put uspostavljen kao pokret u Kopenhagenu u Danskoj 2000. godine. Cilj mu je odgovoriti na predrasude ljudi, pomažući im da otvoreno i bez osude govore o tabu temama. Sada se pokret pretvorio u međunarodnu organizaciju i koristi analogiju knjižnice tako što se posuđuju ljudi, a ne knjige: Ljudska knjižnica se ne sastoji od stvarnih knjiga, već od ljudi koji su spremni podijeliti svoje priče i iskustva s drugima, kako bi se borili protiv predrasuda i promovirali raznolikost.

[1] Theory of "Semiotics, Umberto Eco : Indiana University Press, series: Advances of Semiotics

Studija slučaja:

Čitalački klub u Trakiji:

Čitalački klub Komotini u Trakiji u Grčkoj djeluje od 2016. godine i nastao je iz čiste ljubavi članova prema knjigama i njihove potrebe da dijele ideje i mišljenja o pročitanom. Klub ima 60 registriranih članova od kojih je 40 aktivno. Sastanci se održavaju dva puta mjesečno, a izbor knjiga temelji se na demokratskoj odluci članova. Glavni fokus odabira su različita razdoblja pisanja kako grčke tako i strane književnosti.

Ovaj klub je dobra studija slučaja zbog multikulturalnog karaktera Trakije, regije u kojoj djeluje: Na području Trakije koegzistiraju kršćani rođeni u Grčkoj, Pontijci, Armenci i muslimani, uključujući muslimane turskog porijekla, Pomaci i Romi. Štoviše, Trakija je periferna regija Grčke koja graniči s Bugarskom te stoga ima, između ostalih, snažne balkanske kulturne karakteristike. Koordinator čitalačkog kluba Komotini zajedno s članovima prepoznaje posebnosti mjesta i identificira kako bi međukulturalni dijalog trebao imati značajnu ulogu u radu njihova kluba. Zato redovito biraju knjige koje potiču razumijevanje "drugoga".

Njihova praksa čitanja temelji se na identificiranju onoga što ujedinjuje ljude, tj. na zajedničkim karakteristikama koje dijele s likovima u knjizi, a zatim identificiranju onoga po čemu se čine drukčijima.

Nakon što završe knjigu, otkrivaju da je ono što spaja ljude puno jače od onoga što ih dijeli, a da se one prepreke koje otežavaju međukulturalni dijalog mogu riješiti zahvaljujući univerzalnim vrijednostima koje upravljaju skladnim suživotom.

Čitalački klub Komotini nastoji dodatno integrirati važnost kulturne raznolikosti u svoje čitanje, kroz izbor knjiga i autora iz kultura s kojima Trakija graniči, točnije bugarska, turska, arapska i balkanska književnost.

Zaključak:

- Svaka kultura ima svoje specifične karakteristike
- Nijedna kultura se ne može razviti bez komunikacije s drugima (međukulturalni dijalog)
- Književnost je jedan od najvažnijih komunikacijskih "alata" ili mostova za međukulturalni dijalog.
- Književnost je univerzalan jezik koji nadilazi sve granice.
- Pripovijedanje je temelj za razvoj interkulturalnih kompetencija i svijesti.
- Pripovijedanje je srž operacije čitalačkih klubova
- Koordinator čitalačkih klubova imaju potencijal postati voditelji interkulturalne svijesti članova kluba

Naslov modula:

Razvijanje interkulturalne inteligencije u čitalačkoj zajednici - Razumijevanje književnosti kao nadogradnje općeg znanja

Ciljevi učenja:

1. Uspostavljanje **razumijevanja** između sudionika u procesu grupnog čitanja: stjecanje osnovnih elemenata vještina čitanja i razumijevanja
2. Prepoznavanje pozitivnih ishoda procesa čitanja i kako književnost može pomoći u **poboljšanju** komunikacije
3. Prepoznavanje **zajedničkih** tema i motiva u interkulturalnom online okruženju
4. Komparativna analiza kulturnih konteksta kroz književnost i **premošćivanje** jezičnih/prijevodnih barijera
5. Proširivanje obzora znanja: omogućavanje sudionicima da **kontekstualiziraju** svoje znanje i iskustvo književnosti te zauzmu aktivnu ulogu u definiranju i prakticiranju interkulturalne inteligencije

Uvod:

Cilj i svrha modula je omogućiti budućem korisniku postizanje interkulturalne inteligencije kroz čitanje i zajedničko iskustvo čitanja. Kroz praktične primjere pokazuje važnu ulogu književnosti u razvoju društva i izgradnji razumijevanja i dijaloga.

Sadržaj modula:

Ključne riječi modula: međukulturni pristup, svjetska književnost, kultura čitanja, razumijevanje kroz književnost, doživljavanje različitih kulturnih konteksta, obrazovni aspekt književnosti

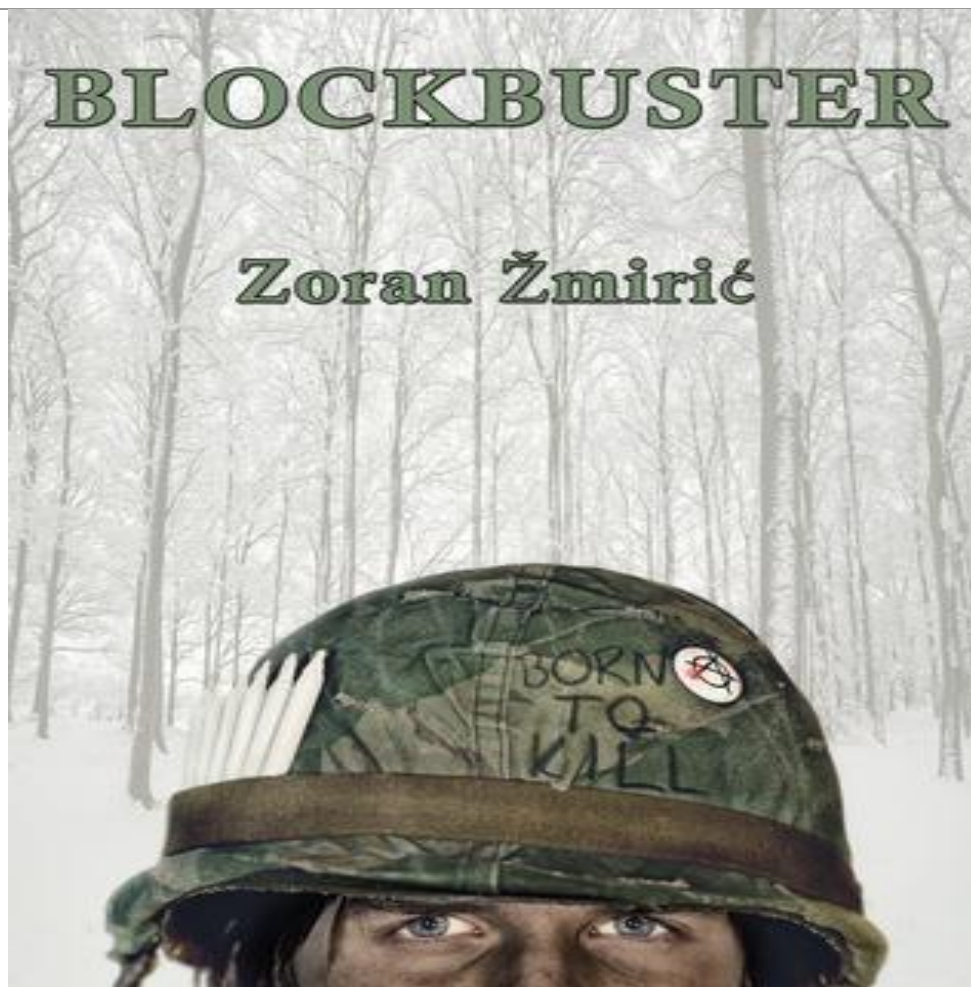
Cjelina 1:

Razumijevanje književnosti

Primjer različitih praksi, istraživanja, pristupa o kojima se raspravljalo sa sudionicima; primjer dvojezičnog autora koji piše o svojim iskustvima u različitim kontekstima

IZLAGANJE ZORANA ŽMIRIĆA

- Odlazak u drugu sredinu i kontekst (Irsku) zbog potrebe za odmakom i iskustvom koje će mu dati novu sliku njega samog; iskustvo Irske bilo mu je intenzivno, fascinantno i lijepo iako u početku, u razdoblju prilagodbe, nije bilo lako;
- Iako je u Irsku otišao u zreloj dobi, s 48 godina, savršeno se uklopio u društvo; bez obzira na to što njegovo poznavanje jezika nije bilo besprijekorno, doživio je potpuno prihvaćanje i razumijevanje novih kolega i sredine u koju je došao; irsko društvo izuzetno je osjetljivo na spolnu, rasnu, dobnu i svaku drugu vrstu diskriminacije
- doživljaj anglofonog konteksta u smislu književnog stvaranja: Irska mu je bila vrlo poticajna za pisanje jer je osjetio dodatnu potrebu da se izrazi zbog jezične barijere; u svakodnevnom životu funkcionirao je na drugom, stranom jeziku na kojem se nije mogao u potpunosti izraziti, zbog toga se u jednom trenutku osjetio sputanim, posljedica toga je mnogo veća produktivnost u pisanju nego kad je boravio u rodnoj zemlji, u okruženju materinjeg jezika; rezultat toga su 4 knjige u 3 godine;
- u bliskom, umjetničkom miljeu, nije osjetio nikakvu kulturološku barijeru (potvrđujući ono što je hrvatski književni teoretičar Aleksandar Flaker nazvao horizontalnim kontinuitetom, misleći na globalni generacijski identitetski oslonac); ovdje se referirao i na misao iz svog romana "Blockbuster" – da više ima zajedničkog s vršnjakom iz neprijateljskih redova, nego svojim suborcem starije generacije;
- Putem književnosti i glazbe stekao je preduvjete da putuje i da bude otvoren prema novim iskustvima bez straha od nerazumijevanja; "Taj strah nikada nisam imao i ta vrsta razumijevanja mi je krucijalna, kao autoru i kao osobi jer svoje stavove nikada nisam gradio isključivo na jednom iskustvu i svom osobnom doživljaju. Zanos pripadnosti ostavio sam u pubertetu. Oдавно se ne vidim u tim ograničavajućim formacijama, bilo društvenim, religijskim, kulturnim ili subkulturnim. I kao tinejdžer sam bio darker, ali mi nikad nije bio problem družiti se s ljudima koji su pripadali drugim subkulturnim skupinama. Oduvijek mi je bio izuzetno važan dijalog, posebno onaj iz kojeg mogu naučiti nešto novo. Doista sam zahvalan na svakoj takvoj prilici, da iz svakog razgovora izađem bogatiji za neko iskustvo.

Cjelina 2:

Nadogradnja općeg znanja

Opće smjernice za postizanje ciljeva: unapređenje komunikacije kroz prepoznavanje društvenih obrazaca u književnosti, definiranje zajedničkih tema u interkulturalnom online okruženju, poticanje aktivnog sudjelovanja

Komparativna analiza iskustava mentora čitalačkih klubova s književnosti iz cijelog svijeta – kako članovi čitalačkih klubova reagiraju na zajedničke teme u različitim kontekstima; kako to utječe na dinamiku grupe:

Kako članovi kluba reagiraju na teme koje su im zajedničke u različitim kontekstima i kako to utječe na grupnu dinamiku?

Različita iskustva čitalačkih klubova u suradnji s knjižnicama, knjižarama i drugim institucijama i javnim prostorima.

Čak i prije nego što čitalački klub počne s radom, može postojati određena baza ljudi koji sudjeluju u preporučivanju knjiga, programima događanja i okupljanju članova. Idealan broj sudionika za svaki susret kluba je 10-20.

Nedostaci online sastanaka: neki, uglavnom stariji članovi odustanu od ovakvog načina sastajanja, ali imaju želju vratiti se kad ponovno počnu sastanci uživo.

Prednosti online sastanaka: priključili su se mnogi ljudi koji prije nisu mogli prisustvovati sastancima zbog fizičke udaljenosti (i mnogi mlađi članovi). Članovi koji su se pridružili kad su započeli online sastanci tijekom pandemije ne žele sastanke uživo. Neki članovi su izjavili da su ovi Zoom susreti za njih imali i iscjeljujuću funkciju – u zatvorenom okruženju, kada nema puno drugih kulturnih događanja i prilika za društveni kontakt. Neki su primijetili da sastanci imaju pozitivan učinak na anksioznost koja se razvila tijekom pandemije.

Neki imaju vrlo pozitivna iskustva, članovi se jako vole sastajati uživo ili online, vole razgovarati. Dobra stvar je što nakon svakog sastanka moderator šalje iscrpan e-mail o sastanku, o čemu se razgovaralo, pa čak i šalje kritike naslova o kojem se raspravljalo. Moderator uvijek pročita knjige prije nego li ih preporuči za raspravu.

Zanimljiva činjenica: mnogi članovi izjavili su da im se jako sviđa što imaju oprečna mišljenja, jer to uvelike pridonosi razvoju dijaloga.

Većina članova kluba preferira sastanke uživo. No, bilo bi dobro da se online okupljanja nastave i nakon pandemije, upravo zato što omogućuju da se pridruže i ljudi iz udaljenijih krajeva koji su

zainteresirani za ovakvu vrstu okupljanja. Bilo bi dobro kada bi se oba načina susreta mogla kombinirati. Potreba za ovakvim oblikom čitalačkih klubova postoji bez obzira na pandemiju.

1. Kako mentori književnog kluba biraju knjigu za raspravu, pripreme i struktura sastanka:
  - Neki naprave godišnji tematski plan kako bi u skladu s tim prilagodili kupnju knjiga. Jednom godišnje imaju raspravu o "jednom naslovu" koji je najnovije izdanje.
  - Neki moderatori izmjenjuju se u predsjedanju sastanaka. Prva dva moderatora obično biraju knjige koje nisu pročitali kako bi s članovima podijelili svoje prve dojmove. Također nije obavezno pročitati knjigu prije sastanka. Članovi također mogu slati svoja mišljenja i recenzije putem e-maila.
  - Postoje slučajevi kada dva moderatora sastavljaju neka opća pitanja koja potiču raspravu; ova pitanja nisu samo usko povezana s knjigom, već potiču širu raspravu.

Studija slučaja:

Važnost knjižnica i kultura čitanja – primjer knjige Susan Orlean 'Knjiga o knjižnicama'

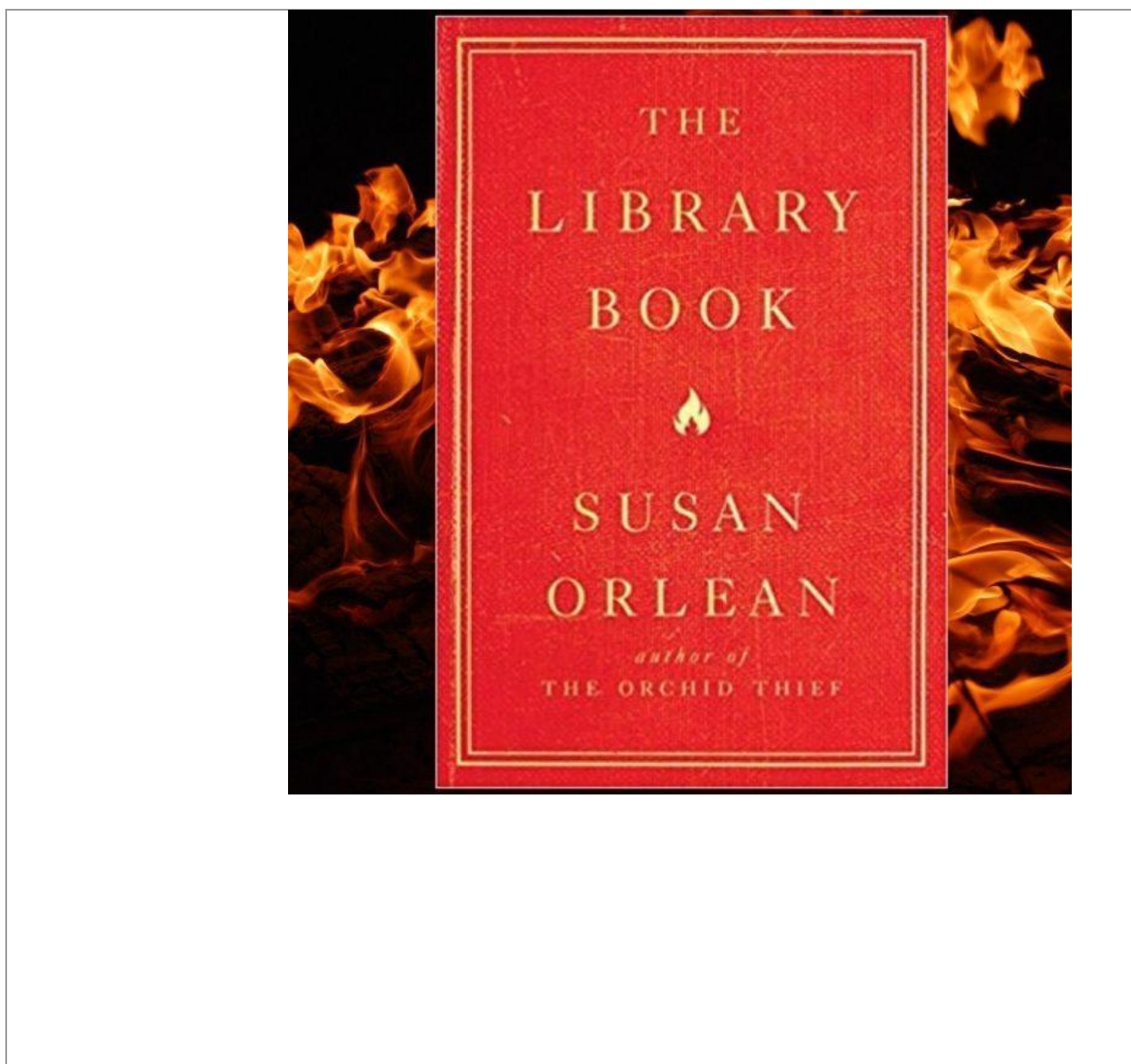
Važnost kolektivnog znanja podijeljenog kroz knjige – rasprava o ulozi kulture čitanja u društvu

26. travnja 1986. gradsku knjižnicu u Los Angelesu, velebnu zgradu američke moderne iz zlatnog doba Hollywooda i spomenik kulture, opustošio je razoran požar u kojem je stradalo više od milijun svezaka knjiga. Taj događaj ostao je gotov nepoznat široj svjetskoj, ali i američkoj javnosti, jer se samo tri dana prije dogodila nuklearna havarija u Černobilu od koje je još mjesecima nakon toga strahovao cijeli svijet. Susan Orlean, književnica i novinarka, odlučila je posvetiti nekoliko godina svog života istraživanju te gradske katastrofe koja je u nepovrat odnijela znanje i uspomene čitavih generacija koje su izgradile kalifornijsku metropolu i san o boljem životu na pacifičkoj obali. U ovoj začudnoj knjizi Orlean nam otkriva značaj i ulogu svake knjižnice na svijetu i na pristupačan i gotovo dirljiv način podiže spomenik svim knjižničarima i knjižničarkama.

Susan Orlean je novinarka magazina *The New Yorker* od 1992. Autorica je niza knjiga, uključujući *Rin Tin Tin*, *Saturday Night* i *The Orchid Thief*, čija je filmska adaptacija bila nagrađena Oscarom. Bila je stipendistica Harvardovog sveučilišta te dobitnica stipendije Guggenheim.

Knjiga je organizirana kao dvije paralelne priče, odnosno istrage: jedna o navodno podmetnutom požaru, a druga o povijesti losanđeleske knjižnice. U obje istrage autorica nastoji jednaku pažnju pridati “običnim” ljudima čije sudbine susreće, kao i povijesnim velikanima upisanim u kalifornijsku i američku kulturnu i političku povijest.

Zaključak:

Ovaj modul pokazuje kako interkulturalna inteligencija gradi mostove za razumijevanje suvremenog društva i njegove osnove u kulturi, jeziku i dijalogu. Pokazali smo važnost interkulturalne inteligencije kroz primjere njegovanja kulture čitanja u različitim kontekstima.

Kviz/zadatak za samoprocjenu:

Interaktivno pitanje: navesti tri najvažnije stvari koje su sudionici naučili u svojoj prvoj knjižnici

Sudionici će se kroz ovaj zadatak povezati s temama koje su im važne i razumjeti vezu između interkulturalne inteligencije i osobnog rasta.

Ovdje trebate objasniti i opisati kviz ili zadatak za samoprocjenu koji ste odabrali.

Primjeri:

Što vas je naučila prva knjižnica u vašem životu?

- poštovanje
- prostor knjižnice kao dom, kabinet čuda na kojem je sve moguće
- osjećaj tajanstvenosti, jer knjižničarka odlazi na neko posebno mjesto u potrazi za knjigom
- vrlo važan kontakt s knjižnicom od najmanjih nogu jer se tako stječe navika čitanja
- ulazak u istraživanje nekog drugog svijeta

Popis literature:

1. Susan Orlean: 'The Library Book', Simon&Schuster, 2018
2. Zoran Žmirić, Pacijent iz sobe 19, Hena com, Zagreb, 2018

MODUL 3:

Provelo Društvo slovenskih pisaca – Slovenija

Naslov modula:

Čitalački klubovi u digitalnom svijetu: Čitanje kao sredstvo komunikacije i učinak digitalnog čitanja

Ciljevi učenja:

1. Stjecanje osnovnih elemenata **komunikacijskih vještina**
2. Pojačavanje **društvene interakcije** u kontekstu književnih klubova
3. Prepoznavanje **korisnosti čitanja** knjiga u digitalnom dobu
4. Komparativna analiza **digitalnog i analognog** procesa čitanja
5. Podizanje **interkulturalnih kompetencija**

Uvod:

Cilj i svrha modula je omogućiti budućem korisniku postizanje komunikacijske i medijske inteligencije kroz čitanje i zajedničko iskustvo čitanja. Modul naglašava razlike između digitalnog i analognog čitanja, kao i razlike između digitalne i analogne komunikacije.

Sadržaj modula:

Uvod:

Prezentacija o nužnosti i koristima čitanja knjiga u digitalnom dobu:

- 1) Sposobnost pažljivog čitanja poboljšava percepciju svijeta i razumijevanje čitalačkih sadržaja, kao i svijeta koji nas okružuje.
- 2) Čitanje proširuje naš vokabular i kognitivne sposobnosti pa je ljudima koji redovito čitaju lakše razmišljati o svakodnevnim događajima.
- 3) Čitanje knjiga donosi bolje razumijevanje sadržaja knjige nego čitanje istih sadržaja u e-obliku kada čitatelj ulaže istu količinu vremena/pažnje. Za više informacija, pogledajte Nicholas Carr, *The Shallows* (2010) i [E-READ COST \(ereadcost.eu\)](http://ereadcost.eu).
- 4) Čitanje podupire empatiju, a čitanje knjiga iz drugih kulturnih konteksta proširuje naše vidike i širi naše umove.

Cjelina 1:

Komunikacijske vještine

Komunikacijske vještine neophodne su za moderiranje uspješnog književnog kluba, kao i za uspješne svakodnevne procese.

(Primjeri različitih okolnosti, praksi, pristupa o kojima se raspravljalo sa sudionicima.)

Potreba za jednakošću u književnom klubu odgovara važnosti – i mogućem odsustvu jednakosti u svakodnevnim situacijama.

(Primjeri ekstremnih situacija, poput sudionika koji jako želi izraziti svoje mišljenje o svakoj temi započenoj u raspravi. Predloženi pristupi za smirivanje takvih sudionika. Potrebno je podijeliti vrijeme između svih sudionika. Kako prevladati moguće efekte treme. Kako uspostaviti osjećaj 'pripadam ovdje i siguran sam' kod svih sudionika?)

Verbalna komunikacija je važna, ali nije jedini oblik komunikacije. Trebamo imati na umu važnost kontakta očima, gestikulacije, razine glasa, itd. kad započinjemo komunikaciju u svim prilikama.

Važnost smjernica za raspravu naspram slobodnog tijeka misli. Spontane reakcije na pročitano knjigu mogu biti polazna točka za raspravu – međutim, dublje čitanje povezano je sa sposobnošću otkrivanja dubljih narativnih struktura i narativnih alata koji su omogućili da knjiga funkcionira kako funkcionira.

(Trebali li u raspravi prevladati jedan dominantni motiv u knjizi ili bi barem dio pozornosti trebao biti posvećen i podvodnim strujama narativa? Posljednje, ali ne i najmanje važno pitanje za ambicioznu raspravu u književnom klubu – je li samo priča u knjizi ono što je važno za raspravu ili bismo također trebali razmisliti kako je priča ispričana?)

Cjelina 2: Digitalno vs. analogno čitanje

Doba digitalne revolucije silno je utjecalo na naše čitanje. Kognitivni procesi našeg uma počeli su se oblikovati na drugi način koji utječe na našu recepciju. Budući da svakodnevno pristupamo digitalnim izvorima čitanja kao i tradicionalnim tiskanim izvorima (za njih koristimo izraz analogni), u stalnom smo procesu kombiniranja različitih kognitivnih pristupa. Mozgu za čitanje treba 200 milisekundi da prepozna tiskanu riječ i u tom procesu koristi sheme stvorene prethodnim kognitivnim procesima.

Mnogi su stručnjaci (vjerojatno najznačajniji među njima je Nicholas Carr u *The Shallows*) zaključili da je digitalno čitanje pliće u usporedbi s analognim čitanjem kad se posveti ista količina vremena i/ili truda istom sadržaju čitanja. 'Um koji čita' drugačije reagira na digitalne i na analogne medije. S druge strane, digitalni mediji mnogo su praktičniji za korištenje u mnogim prilikama, a pandemija sa zatvorenim knjižnicama samo je jedna od njih, pa je besplodno zahtijevati povijesni korak natrag u kulturu djela 'samo za tisak'. Odražavajući razlike između digitalnog i analognog čitanja, prikupljamo sposobnosti da u skladu s tim reagiramo na bilo koji od ovih procesa čitanja i stoga dobivamo koristi od oba.

Maryanne Wolf (*Reader, Come Home*) naglašava da je čin čitanja složen kognitivni proces i da proces e-čitanja aktivira takozvani 'um skakavca' s podijeljenom pažnjom. Udubljanje u tekst postaje puno kompliciraniji zadatak – s druge strane, e-čitanje se čini adekvatnijim za kraće poruke. [Singer i Alexander](#) zaključuju da se tekst duži od 500 riječi bolje razumije kada se čita s papira u odnosu na digitalni izvor. Međutim, u mnogim je slučajevima digitalno čitanje jedina opcija. Maryanne Wolf predlaže da moramo razviti dvopismeni mozak za čitanje koji mijenja pristup tekstu ovisno o mediju čitanja (analogni naspram digitalnog). Iste promjene u recepciji digitalnog naspram analognog sadržaja utječu na našu komunikaciju kada se prebacuje iz živog okruženja u digitalne veze. Govor tijela kao jedan od ključnih načina komunikacije među ljudima je ograničen i spontane reakcije su manje vidljive, komunikaciji je potrebno više strukturiranja.

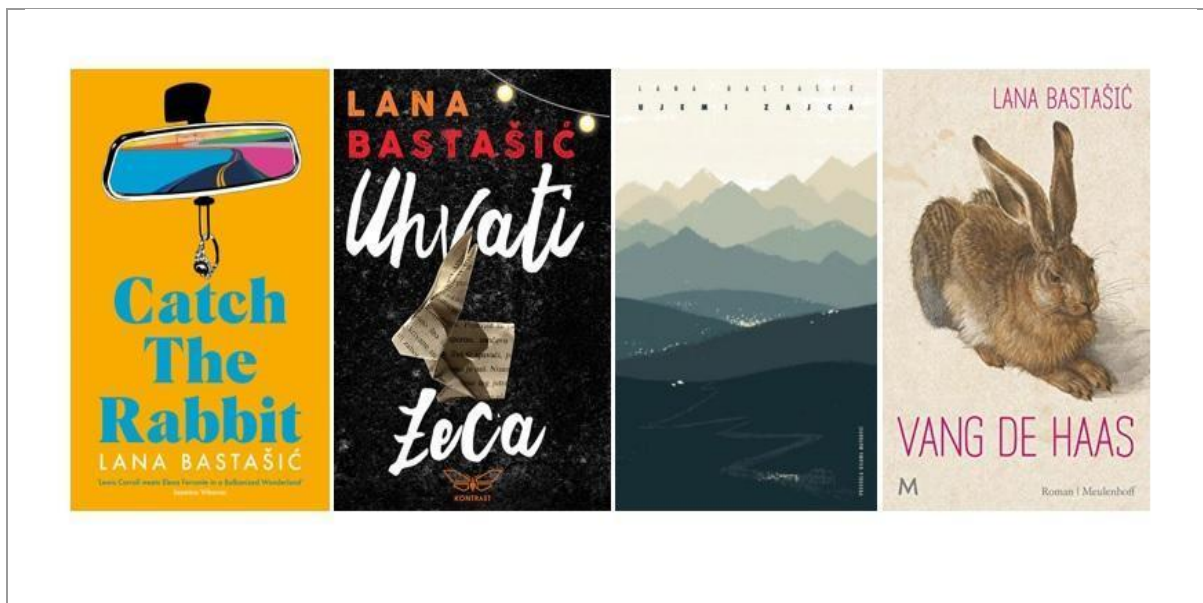

(Tema za opću raspravu: donosi li prijelaz u “mrežno društvo” bolje umrežavanje između pojedinaca kao što obično vjeruju korisnici društvenih medija – ili ima i određene nedostatke?)

Studija slučaja:

Kada književni klub raspravlja o knjizi sa specifičnom etičkom i etničkom pozadinom, vrlo su vrijedne odgovarajuće komunikacijske vještine. Primjer studije slučaja je roman [Uhvati zeca](#) Lane Bastašić čija se radnja odvija u Bosni neposredno nakon što je stao okrutni rat. Članovi književnog kluba mogli bi imati vrlo različita znanja o okolnostima iz kojih izranja priča – mlađi članovi možda nemaju znanja o zbivanjima u bivšoj Jugoslaviji osamdesetih i posebno devedesetih, dok neki stariji članovi mogu imati osobna ili obiteljska iskustva iz ovog doba, u mnogim slučajevima vrlo bolna. Stoga je od iznimne važnosti kako se nositi s temom romana koja se može promatrati iz različitih kutova, uključujući i kut sukoba među generacijama koji naravno nije ograničen na neko određeno vrijeme ili nacionalnu pozadinu. Međukulturna i međugeneracijska svijest igraju bitnu ulogu u uspješnom posredovanju književnog kluba kad je riječ o takvim temama.

Zaključak:

Ovaj modul pokazuje koliko je važno znati razliku između digitalnog i analognog iskustva čitanja te predstavlja neke metode za prosvjetljenje prijelaza iz jednog iskustva u drugo, kada je to potrebno. Također naglašava potrebu svjesnosti različitih komunikacijskih pristupa u digitalnoj kao i u analognoj komunikaciji, također u svrhu prevladavanja međukulturalnih i međugeneracijskih barijera.

Kviz/zadatak za samoprocjenu:

Interaktivna pitanja:

- 1) Navesti razlike koje su sudionici doživjeli između svog digitalnog i analognog čitanja i usporediti ih s razlikama u komunikaciji online i uživo.
- 2) Navesti iskustva susreta s interkulturalnim razlikama u svakodnevnom životu i njihovog prevladavanja.
- 3) Imenovati (i ukratko se osvrnuti na) knjigu ili dvije koje tematiziraju gore navedeno iskustvo.

Popis literature:

1. Nicholas Carr: *Plitvine. Kako internet spreminja naš način razmišljanja, branja in pomnjenja*. Cankarjeva založba, Ljubljana 2011.
2. Nicholas Carr: *The Shallows. What the internet is doing to our brain*. W. W. Norton, 2010 and later editions.
3. Alenka Kepic Mohar: *Nevidna moč knjig. Branje in učenje v digitalni dobi*. Cankarjeva založba, Ljubljana 2021.
4. Miha Kovač: *Berem, da se poberem. 10 razlogov za branje knjig v digitalnih časih*. Mladinska knjiga, Ljubljana 2022.
5. Lana Bastašić: *Catch the Rabbit*. Restless Books, New York 2021.

MODUL 4:

Proveo ITStudy – Mađarska**Naslov modula:****Digitalni alati za učenje odraslih****Ciljevi učenja:**

Prolazeći kroz ovaj modul, sudionici će moći identificirati alate i metode koji će se koristiti u obrazovanju odraslih, prikladne za komunikaciju, suradnju, prezentaciju, dijeljenje i stvaranje sadržaja kako bi organizirali i provodili online sesije čitalačkog kluba te ih učinkovito koristili.

Uvod:

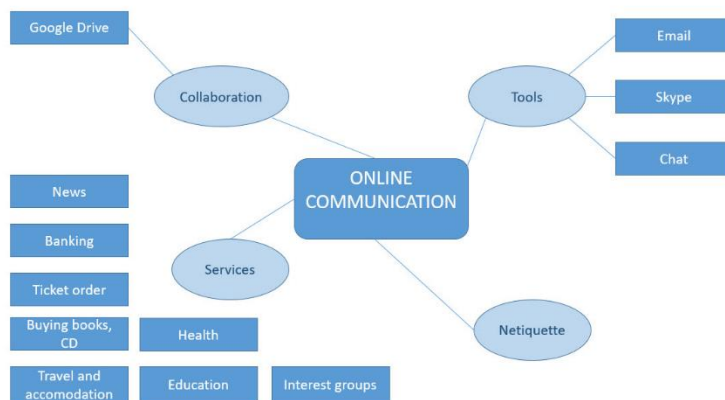
across Borders

Ovdje vam predstavljamo različite digitalne alate koji vam mogu dobro poslužiti u planiranju, pripremi, provedbi i evaluaciji sesije ili događanja čitalačkog kruga/kluba, od glasanja o vremenu održavanja ili temi te kreiranja i dijeljenja pozivnica, preko pravilnog provođenja online sesije, do traženja brzih povratnih informacija od članova.

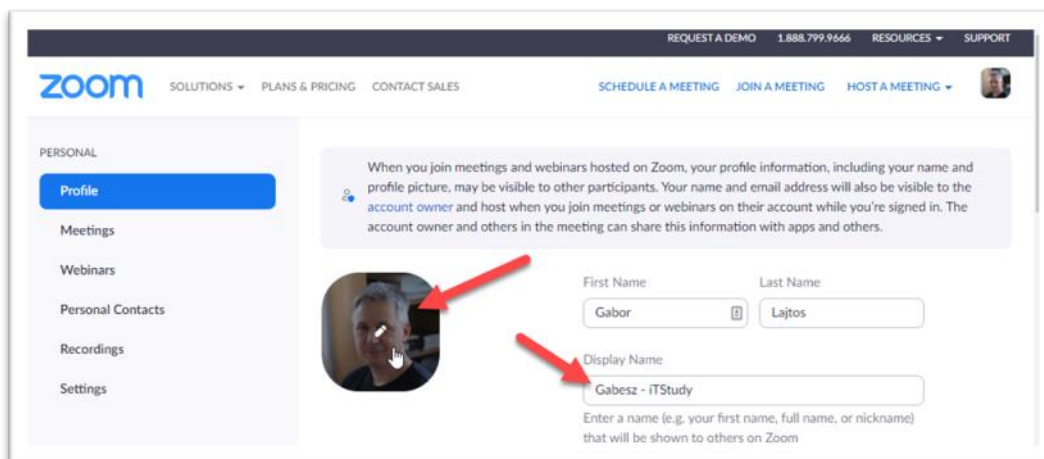
Sadržaj modula:

Komunikacijske platforme

Zašto odabrati [Zoom](#) za komunikaciju?

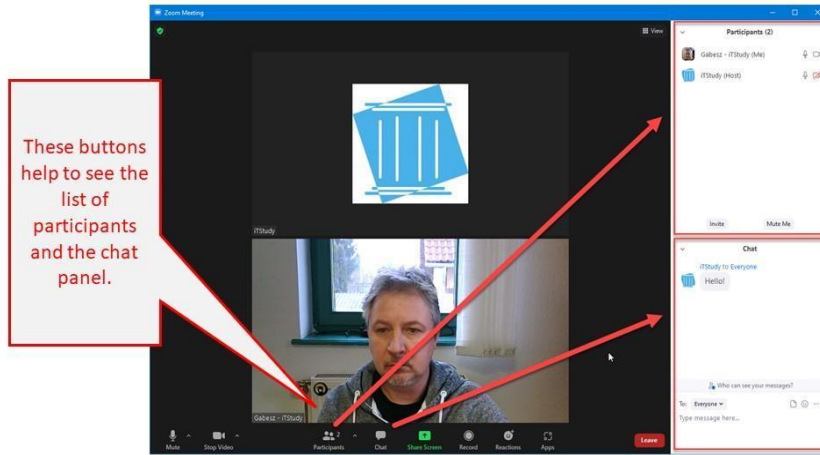
Registracija za Zoom je besplatna i vrijedi za do 100 sudionika, ali traje maksimalno 40 minuta. Za registraciju možemo koristiti bilo koju postojeću e-mail adresu i unijeti novu lozinku ili možemo koristiti postojeći Google ili Facebook račun.

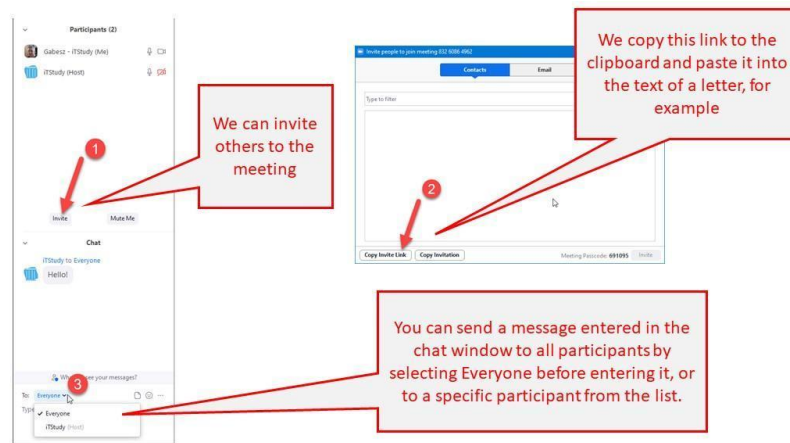
Moramo preuzeti klijent za sastanke (*meeting client*) ne samo kako bismo organizirali sastanak već i da bismo mu prisustvovali.

Functions

READ-ING for CuLtUres across Borders

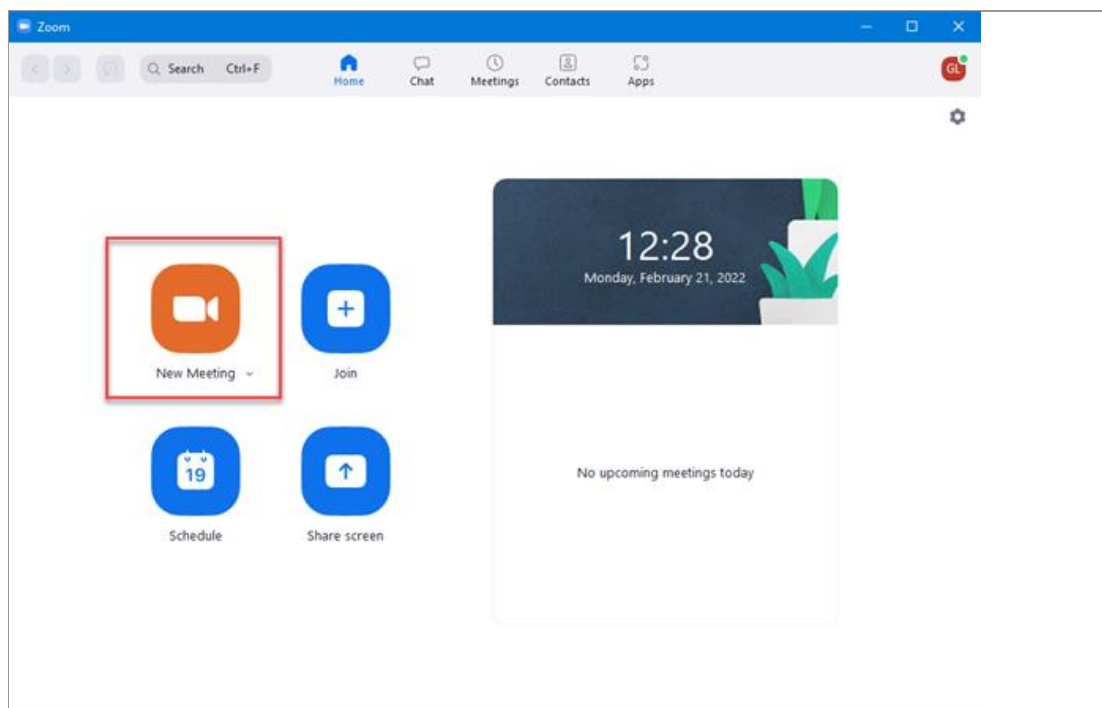
READ-ING for CuLtUres across Borders

Na dnu prozora možete pronaći gumbe za isključivanje/uključivanje mikrofona i uključivanje kamere. Tu je i funkcija za dijeljenje zaslona koju možete koristiti ako je omogući domaćin.

Možemo postaviti ikone u gornji lijevi kut slike vaše kamere, na primjer, kako bismo dali do znanja da želimo govoriti. Audio, video i tekst chata cijelog sastanka mogu se spremiti.

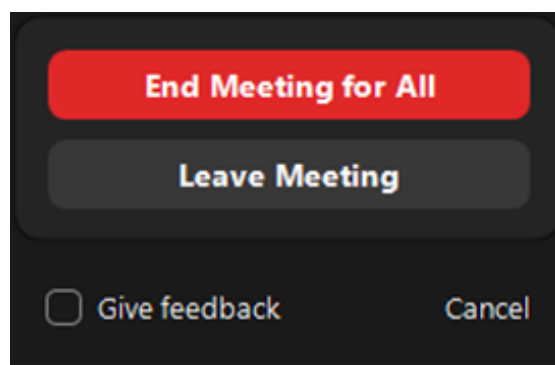
Kako pokrenuti sastanak kao domaćin?

Pokrenite instaliranu desktop verziju Zooma i započnite novi sastanak (*New Meeting*). Kopirajte link s pozivnicom i podijelite je sudionicima putem e-maila.

Sudionici će možda biti smješteni u čekaonici i u tom slučaju moraju biti prihvaćeni u prozoru za sudionike (*Participants window, ADMIT*). Domaćin ima specifičnu ulogu i sudionicima može omogućiti da dijele svoje ekrane.

Na kraju možemo prekinuti sastanak:

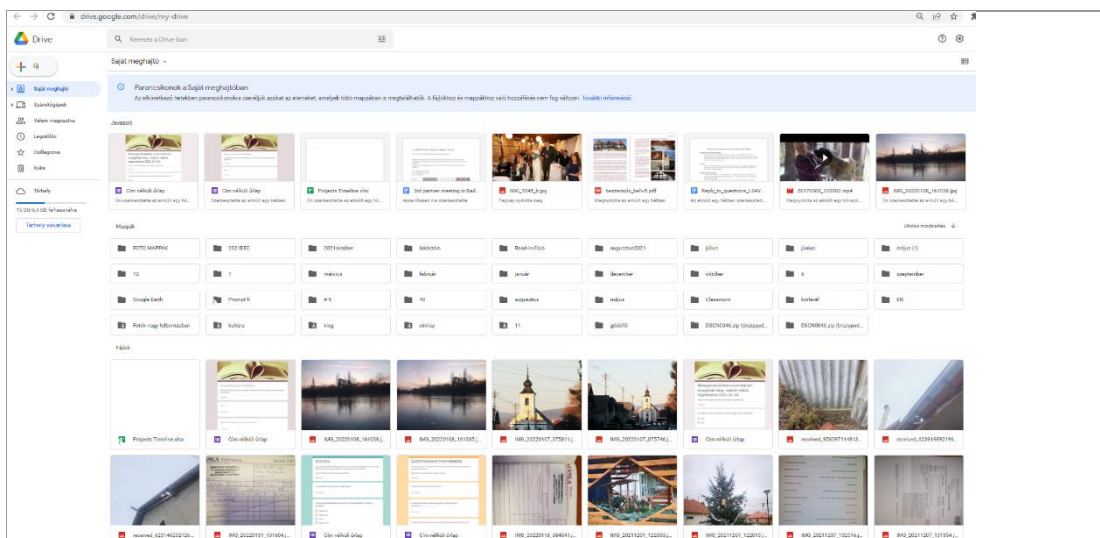
Alat za suradnju: Google Drive

Nakon što imate Google račun, možete početi koristiti ovu funkciju za pohranu i dijeljenje svojih fotografija, videa, dokumenata. Ovaj alat olakšava dijeljenje datoteka i zajednički rad ljudima na različitim lokacijama.

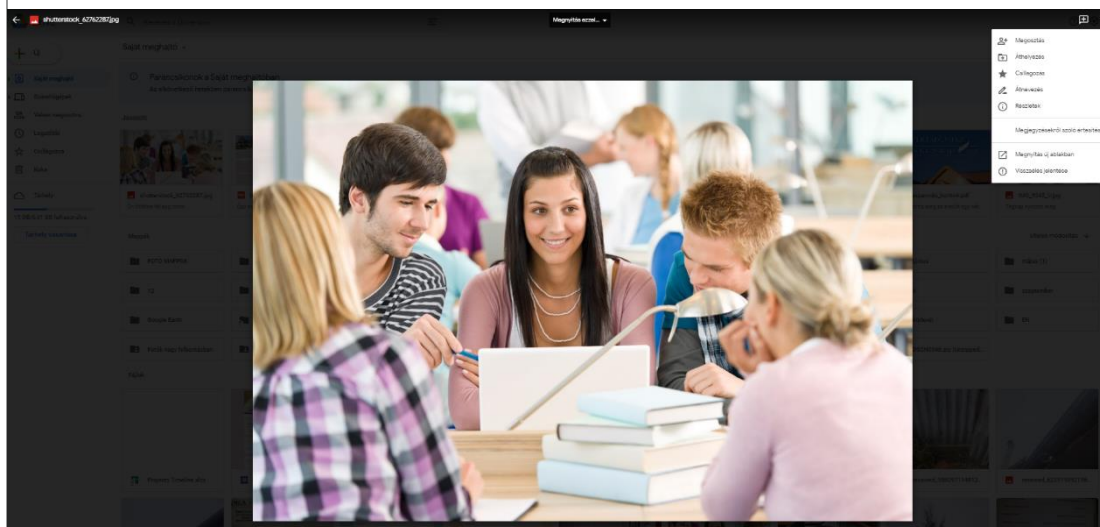
Učitavanje datoteke (dokumenta ili fotografije/videoa): nakon što kliknete na simbol plusa u gornjem lijevom kutu, možete odabrati datoteke za prijenos. Prvo morate označiti koju vrstu sadržaja želite prenijeti: datoteku, mapu, Google Docs dokument ili drugo...

across Borders

Svoj sadržaj možete podijeliti s drugima klikom na 3 točke u gornjem desnom kutu: možete ih podijeliti s određenim osobama upisivanjem njihovih imena ili e-mail adresa ili možete odabrati opciju za stvaranje poveznice bez ograničenja. Na ovaj način poveznicu može otvoriti svatko kome je poslana.

S Google računom, možete jednostavno provoditi online ankete putem [Google Forms](#).

Odabirom ove ikone u Google izborniku možete kreirati i prilagoditi upitnike te ih dijeliti na isti način kao i datoteke na Disku. Jedna važna prednost korištenja Google

Forms je ta da vam je odmah dostupna analiza rezultata ankete. Primjenom Google Forms možete zatražiti mišljenje članova kluba, npr. o vremenu ili temi sesije čitalačkog kruga/kluba ili drugog događaja, ili možete dobiti njihove povratne informacije nakon događaja.

Usklađivanje za konzultacije

Doodle

Doodle je alat kojim se može usklađivati:

- datum
- tema/knjiga
- lokacija, itd....

Primjer dogovaranja o vremenu s članovima grupe:

← → ↻ 🔒 https://doodle.com/meeting/participate/id/penlj5Db/vote

Next book club session

annamaria has invited you to choose the best times for this meeting.

🕒 1 hour

📍 In the Library

🌐 Europe/Budapest (GMT+1:00)

☰ Please, sign which date you prefer.

👤 **1 invited**
1 pending

👤 akisterseg@yahoo.com

← → June 2022 📅 Connect your calendar

	19 SUN	20 MON	21 TUE	22 WED	23 THU	24 FRI	25 SAT
2:00 PM							
3:00 PM							
4:00 PM	3:15-4:15 PM						
5:00 PM							
6:00 PM	6-7 PM						
7:00 PM							
8:00 PM							
9:00 PM							
10:00 PM							
11:00 PM							

Cannot find a time Submit your selection

Opcije koje treba uskladiti:

19. lipnja 15,15 - 16,15	19. lipnja 18-19
--------------------------	------------------

Njegove prednosti:

- Jednostavan za korištenje, bez registracije
- Svatko tko dobije poveznicu može sudjelovati

- Rezultat je odmah vidljiv.

Više informacija o višestrukoj upotrebi Doodlea možete vidjeti [ovdje](#).

Kako koristiti Doodle?

Otiđite na <https://doodle.com/en/> i kliknite gumb "Create a Doodle" u gornjem desnom kutu ekrana. Zatim – čak i ako niste registrirani – možete unijeti naslov i odabrati koja se tema treba uskladiti (tjedan, mjesec, tekst). Nakon što odaberete jedan, možete nastaviti s odabirom ili upisivanjem svojih prijedloga, a u sljedećem koraku možete dodati opcije za ispitnike. Kada kliknete na "Završi" (Finnish), poveznica će se automatski generirati i možete je podijeliti sa svojim kontaktima. Svaki put kada netko od njih oglasi, Doodle će vas obavijestiti e-mailom.

Mentimeter za izradu mentalnih mapa

Mentimeter

Ako tražimo mišljenje, povratnu informaciju ili prijedlog, može nam poslužiti takozvana world-cloud aplikacija. Takav je npr. alat za kreiranje Mentimeter Wordcloud.

Princip rada je jednostavan: odgovori na naša pitanja prikupljaju se online, a program oblikuje i prikazuje oblak riječi kako prima informacije.

[Mentimeter](#) je vrlo prikladan interaktivni alat za prezentaciju koji se može koristiti za trenutno prikupljanje povratnih informacija, pomažući u pružanju neposrednih povratnih informacija prije, tijekom ili nakon (online) prezentacije ili događaja. Korisnici mogu brzo odrediti raspoloženje grupe/publike, razinu razumijevanja, i štoviše, može se koristiti čak i kao digitalna izlazna kartica.

Izrada oblaka riječi je nadohvat ruke, što je izvrstan način organiziranja i isticanja informacija. Da biste stvorili oblak riječi, jednostavno unesite popis riječi koje želite koristiti, a zatim odaberite format s popisa unaprijed definiranih opcija - ili prenesite vlastite slike.

Prednosti:

- anonimni odgovori
- glasanje je moguće putem koda, QR koda ili poveznice
- rezultati mogu biti ugrađeni na web-stranicu

Nedostaci

- besplatna verzija je ograničena:
  - brojčani kod vrijedi samo 2 dana

- prezentacija može sadržavati samo 2 slajda
- dozvoljeno je samo 5 pitanja
- nije moguće zajedničko uređivanje

Više o Mentimeteru: [ovdje](#).

Dizajn, Stvaranje

U slučaju da želite napraviti vlastite postere, pozivnice, postove na blogu ili učiniti web stranice zajednice privlačnijima, morat ćete ih urediti i ukrasiti. Canva je značajan alat za kreiranje i dizajn sadržaja koji će vam puno pomoći, čak i ako niste registrirani korisnik. Registracija je besplatna i otvara veliki broj predložaka mnogih vrsta koje se mogu koristiti u više navrata i mijenjati.

Objava na Facebooku napravljena Canvom

Možete dodati vlastite slike, natpise, ikone, oblike, itd. svom radu, a zatim preuzeti/podijeliti/poslati e-mailom gotova umjetnička djela.

Svi detalji za početnike dostupni su [ovdje](#).

Što možemo stvoriti Canvom?

- Logo za čitalački krug
- Pozivnice za događaj
- Vizitku
- Letak
- Ulaznice za događaj
- Poster
- Objavu za Facebook
- Dodavanje titlova i montiranje videa
- ... i mnogo toga što zahtjeva kreativnost.

Prednosti:

- višejezično sučelje
- jednostavan program
- radi na bilo kojem uređaju (tablet, mobitel, laptop, desktop kompjuter)
- omogućuje individualni rad, rad u paru i grupni rad
- širok raspon dobro kategoriziranih predložaka među kojima se može birati
- funkcionalnost se stalno razvija i širi
- sav stvoreni materijal sprema se na korisnikov račun, pa se može lako izmjenjivati
- mogućnost učitavanja i korištenja vlastitih slika i videa
- omogućuje početnicima da stvore sofisticirane grafike i dokumente koji se mogu isprintati (npr. pozivnice, potvrde, životopise, itd.)
- dizajn bez registracije: u ovom su slučaju dostupne samo osnovne funkcije
- Canva Pro (napredna verzija aplikacije) besplatna je za obrazovne i neprofitne organizacije.

Gledajući [ovaj](#) kratki video, pripremit ćete se za dizajniranje vlastite pozivnice za događaj ili sesiju književnog kluba:

Studija slučaja:

Kako pozvati članove?

Na seminaru održanom 2. veljače pokazalo se da su voditelji čitalačkih klubova najčešće pozivali članove kluba ili ih obavještavali o nadolazećim događanjima isključivo putem e-maila. Ne možemo to nazvati ispravnom komunikacijom jer – osim što je vaš pametni telefon uparen s vašim Google računom – uvijek postoji malo kašnjenje između primanja informacija i odgovora na njih. Ne spominjući mogućnost da e-poruke budu propuštene ili zanemarene kada pošiljatelj treba ponoviti slanje e-maila.

Pozivnice za sastanke čitalačkog kluba uglavnom su pripremljene kao obični Word dokument i priložene poslanom e-mailu. Jedna voditeljica čitalačkog kluba rekla je da je od prethodne voditeljice naslijedila predložak Publishera koji je kreiran posebno za pozivnice i da ga još uvijek koristi i mijenja tekst u njemu prema vremenu i datumu planiranog događaja. Proces pozivanja pokazao se jednostavnijim kada je čitalački krug imao svoju stranicu na društvenim mrežama s aktivnim pratiteljima. Voditeljica takvog čitalačkog kruga rekla je da joj je draže kreirati događaje na Facebooku i pozivati ljude izravno na njega. Uz to, izradila je i tiskala nekoliko plakata o događaju te ih postavila na javna mjesta. Oni su bili dizajnirani u Canvi, ali ih je napravila mlada kći voditeljice kluba, jer je to sama smatrala vrlo teškim. Poslije se do kraja seminara čudila koliko je taj alat jednostavan za korištenje.

Zaključak:

“Pandemija tjera mnoge da prepoznaju i usvoje nove metode digitalne komunikacije. Pandemija također otvara mogućnosti i utječe na to kako koristimo digitalne medije u svim drugim aspektima svojih života”, stoji u međunarodnom istraživačkom članku u časopisu Sage Journals (9. rujna 2020.) o komunikaciji nakon Covida. To da je svima bolje da prošire svoj rad u online sferu, vrijedi i za čitalačke klubove i društvene grupe.

Kviz/zadatak za samoprocjenu:

1. Ispunite upitnik

<https://forms.gle/Bmrb154ptvsoiaDh9>

2. Dizajnirajte online pozivnicu koju ćete poslati članovima kluba za nadolazeću klupski sastanak koristeći Canvu. Uključite datum, vrijeme, mjesto i temu te relevantne slike. Preuzmite ga kao png ili jpg i pretplatite se.

Popis literature:

INFORMATION COMMUNICATION TECHNOLOGY TOOLS AND COMMUNICATION TOOLS

Interreg-central.eu

[The whole article](#)

Last visited 10th March 2022

Changes in Digital Communication During the COVID-19 Global Pandemic: Implications for Digital Inequality and Future Research

Research Article

Sage Journals

First Published September 9, 2020

Authors: Minh Hao Nguyen, Jonathan Gruber, Jaelle Fuchs, Will Marier, Amanda Hunsaker, Eszter Hargitay

[The whole study](#)

The Benefits of Online Collaboration

Author: Stuart Dillon Roberts

April 2, 2020

Published on Digital Journay

[The whole article](#)

MODUL 5:

Proveo Institute for Entrepreneurship Development – Cipar

Naslov modula

Čitalački klubovi za cjeloživotno učenje

Ciljevi učenja:

1. Istaknuti važnu ulogu čitalačkih klubova u cjeloživotnom učenju
2. Poboljšati znanje i kreativnost profesionalaca u polju književnosti
3. Pomoći profesionalcima razumjeti i prihvatiti korelaciju između knjiga i cjeloživotnog učenja
4. Predstaviti studije slučaja i istaknuti doprinos knjiga u osobnom razvoju i poboljšanju vještina.

Uvod:

Ovaj modul fokusira se na važnost cjeloživotnog učenja u svijetu knjiga i čitanja. Kroz ovaj modul pokušat ćemo istaknuti razloge zašto bi čitalački klubovi trebali usvojiti pristup cjeloživotnog učenja, kao i načine koje koordinatori književnih klubova mogu koristiti kako bi proces čitanja postao put kontinuiranog samorazvoja i samousavršavanja. Cjeloživotno učenje jedna je od najvažnijih dobrobiti koje se mogu steći čitanjem knjiga, a posebno je zanimljivo što je ovaj pristup utemeljen u procesu grupnog čitanja i rasprave koja se odvija unutar čitalačkog kluba.

Sadržaj modula:

Uvod:

Što je cjeloživotno učenje?

Kada govorimo o cjeloživotnom učenju, mislimo da obrazovanje počinje rođenjem i nastavlja se tijekom cijelog života. Učenje se proteže na mnoga područja i nastavlja se svakodnevno te nije ograničeno na studij i osnovno obrazovanje čovjeka. Stjecanje globalnog obrazovanja i njegovanje duha dobrobiti su cjeloživotnog učenja i obogaćuju ljudski život.

Da bismo bili u duhu cjeloživotnog učenja, potrebno je imati otvoren um, tražiti prilike za stjecanje znanja, poštivati različita mišljenja. Cjeloživotnim učenjem izbjegavamo posljedice uzrokovane neaktivnošću. Stjecanje novih znanja i vještina može nam olakšati posao, otvoriti vidike i dati nam temelj da pokušamo poboljšati svoje živote. Ulaganje u cjeloživotno učenje prilika je za konstruktivno korištenje slobodnog vremena, kao i prilika za društvenu interakciju s drugim ljudima koji dijele zajedničke interese.

Cjelina 1. Koncept cjeloživotnog učenja i njegova primjena na praksu čitanja

Cjeloživotno učenje prvi put je spomenuto kao terminologija početkom 20. stoljeća. Ali u kasnim sedamdesetim i ranim osamdesetim počeo se javljati češće prvenstveno zato što se u većini poslova do pedesetih i šezdesetih godina trebalo naučiti 10 stvari i raditi ih karakterno, i to je bio radni vijek većine radnika. No, od osamdesetih godina nadalje, zbog razvoja tehnologije i pojave računala u mnogim tvrtkama, povećali su se zahtjevi za znanjem, ne samo u smislu zapošljavanja, već se i od samih zaposlenika tražilo da se prilagode novonastaloj situaciji. Tako su se pojavili mnogi oblici cjeloživotnog učenja pa su sve brže u prvi plan počeli izlaziti novi seminari i nove knjige za obuku koje nisu bile samo akademskog karaktera.

U svojoj knjizi "Utjecaj: psihologija uvjeravanja" ROBERT CIALDINI opisuje šest čimbenika pomoću kojih ideju možemo učiniti privlačnom. Ova knjiga je napisana 1984. godine i šest opisanih čimbenika može se naravno shvatiti kao marketinške strategije kako učiniti proizvod ili uslugu neodoljivim, ali se mogu shvatiti i kao strategije samopoboljšanja, kako ostvariti ideju brige o samima sebi; kako ostvariti ideju pravilne prehrane, vježbanja, životne ravnoteže; kako svojim mislima i djelima stvarati male i velike ciljeve, graditi samopouzdanje i osobne vještine.

Iako su cjeloživotno učenje promovirali poslodavci i institucije, inicirao ga pojedinac. I sama knjiga govori o pojedincu. U knjizi se od pojedinca traži da pročita i analizira pojmove. Pojedinac je odgovoran za tempo napretka kao i za praćenje tog tempa. Ovaj proces pridonosi razvoju osobnih vještina poput strpljenja, koncentracije, sposobnosti učenja discipline, ali i vještina koje se ne mogu lako definirati jednom riječju kao što je dugotrajno ostati vjeran cilju. Mnogi ljudi danas ne čitaju ili ne mogu čitati knjige, čak i ako to žele, jer ne mogu uložiti vrijeme ili zato što nisu navikli nešto raditi tako dugo. Knjiga može zahtijevati 20, 50, 100, možda i više sati. Kada osoba čita knjigu, da bi je stvarno upila, mora imati papir uz sebe dok je čita kako bi zabilježila osnovne pojmove.

Kada osoba zabilježi zanimljive koncepte ili stvari koje želi dalje istražiti, tada može i temeljito razumjeti knjigu i stvarno učiti iz nje. Tijekom godina provedeno je mnogo istraživanja o tome koliko poticaj utječe na nas, ali kratkoročno. Procjenjuje se da će nam osnovni pojmovi ostati u sjećanju otprilike tjedan do dva, no do trećeg ćemo početi zaboravljati. Zato je važno naučiti pravilno čitati i bilježiti te ponovno čitati kad želimo oživjeti pojmove iz knjige.

Cjelina 2. Čitalački klubovi i njihova uloga u cjeloživotnom učenju

Čitalački klubovi dodatno upotpunjuju proces čineći učenje ugodnijim i lakšim jer smo kao ljudi društvena bića i potrebna nam je socijalizacija. Društvena priroda čitalačkih klubova ima ovu pozitivnu stranu: umjesto da razmišljamo o nečemu dok čitamo knjigu i vodimo interne dijaloge sami sa sobom, u čitalačkim klubovima o tome razgovaramo i eksternaliziramo, to gradivo postaje življe i bolje se savladava. Izvrstan dokaz da nešto dobro razumijemo je kada to možemo objasniti nekom drugom. Još jedna pozitivna strana društvenog elementa čitalačkih klubova je da učimo i pristupe osim vlastitog, što je vrlo važno. Ovim procesom možemo razumjeti koncepte koje prethodno nismo razumjeli ili koji su ostali neotkriveni, ili nas pak može natjerati da upijemo znanje s čijim smo razumijevanjem imali poteškoća ili nam se čak činilo nedostupnim.

Zanimljiv primjer je priča o Rogeru Bannisteru, prvom čovjeku koji je milju pretrčao za manje od četiri minute. Rekord je bio blizu četiri minute, a većina sportskih stručnjaka i trenera neformalno se složila kako nije moguće da ljudsko biće pretrči tu udaljenost za manje od četiri minute. Rekord je stajao oko 20 godina i dva mjeseca nakon što je 25-godišnji doktor Roger Bannister prvi put pretrčao tu udaljenost za manje od četiri minute, pojavio se i drugi čovjek koji je tu udaljenost također pretrčao za manje od četiri minute; do danas ih je to učinilo njih 1400. Dakle, nešto se činilo nemogućim, ali kad je to uspjelo jednoj osobi i drugi su uvidjeli da je to moguće pa i oni pokušavaju i uspijevaju.

Pogledajmo sada ulogu koju čitalački klubovi imaju u cjeloživotnom učenju. Prvo, moramo promatrati funkcije koje bi čitalački klubovi općenito trebali ispunjavati. Moraju omogućiti pristup znanju i kulturi, ojačati vještine čitanja i korištenje svih medija, orijentirati u 'informacijskoj oluji' koja nas preplavljuje i, posljednje, podržati naše sudjelovanje u obrazovanju, istraživanju, kulturi i slobodnom vremenu. Ove funkcije čitalačkog kluba postaju sve važnije kada je u pitanju potpora autonomnim procesima učenja, odnosno kada govorimo o izvaninstitucionalnom učenju.

Čitalački klub nudi materijale za samostalno učenje koji odgovaraju osobnom stilu svakog pojedinca. To je ugodno mjesto za učenje, u kojem je znanje postavljeno na način da se učenik s jedne strane može orijentirati, a s druge strane dobiti poticaj za učenje. Koordinator i kompetentni voditelji prijenosa znanja, oni poznaju i dijele svoje znanje s članovima kluba.

Dakle, čitalački klubovi trebaju konkretizirati svoju funkciju i ulogu u području cjeloživotnog učenja te je proširiti u praksi. Uloga čitalačkih klubova kao kulturnih institucija mora se konsolidirati njihovim uspostavljanjem kao mjesta (cjeloživotnog) učenja.

Cjeloživotno učenje izravno je povezano s cjeloživotnim čitanjem i stoga je cjeloživotni učenik ujedno i cjeloživotni čitatelj. To znači da svaka praksa koja se primjenjuje u klubovima treba nadilaziti uske okvire učionice i posredovati u stvaranju cjeloživotnog dvosmjernog odnosa između knjige i čitatelja. Čitanje knjiga je znanje i bogato iskustvo, što su ključne komponente cjeloživotnog učenja.

Studija slučaja:

Zanimljiv način promicanja cjeloživotnog učenja u čitalačkim klubovima je interna i osobna potraga za znanjem, svjesna i nesvjesna, koju pruža čitanje knjiga, koja se odvija u grupnom i društvenom okruženju gdje se komunicira i pojačava. Dobra je praksa, koja se može provoditi i online i licem u lice, zamoliti sudionike da zapišu svoju omiljenu knjigu i dvije stvari koje su iz nje naučili. Rasprava koja slijedi bit će vrlo zanimljiva jer članovi produbljuju svoju potragu i otkrivaju sve više stvari koje su naučili iz te knjige, čak i vještine za koje nisu ni svjesni da su stekli. Druga aktivnost je predstavljanje ulomaka iz knjige i sudjelovanje u grupnom čitanju. Kako se čita svaki odlomak, sudionici bilježe ključne pojmove, traže ih te raspravljaju o tome što od njih uče i koje vještine i znanja jačaju. Kontinuirano traženje znanja kroz knjige, kako individualno tako i grupno, pomoći će sudionicima razumjeti stvarne kognitivne prednosti koje dobivaju čitanjem i važnost provođenja sličnih aktivnosti u vlastitim čitalačkim klubovima.

Zaključak:

Cjeloživotno učenje je proces koji se odvija tijekom cijelog života i važno ga je moći prepoznati i prilagoditi u različitim aspektima. Njegova primjena na praksu čitanja knjiga, posebno u društvenim okruženjima kao što su čitalački klubovi, može biti iznimno prosvjetljujuća i osnažujuća za pojedinca, pretvarajući ga iz jednostavnog čitatelja u čitatelja-mislioca i cjeloživotnog učenika. Svjesno bilježenje, traženje i razmišljanje o znanju koje knjiga nudi dokazana je i učinkovita praksa koju je preporučeno usvojiti u sve društvene i nedruštvene sredine čitanja knjiga.

Upitnik za samoprocjenu

--

Dobro razmislite i odgovorite na sljedeća pitanja:

- Što je cjeloživotno učenje?
- Kako se čitanjem može poboljšati smisao za učenje? Koje pristupe čitalački klubovi trebaju primijeniti kako bi poboljšali cjeloživotno učenje kod svojih članova?
- Možete li se sjetiti drugih pristupa koji bi mogli promovirati cjeloživotno učenje u vašem čitalačkom klubu?

Popis literature:

1. Asterios Papaioannou, "Human Manual", 2021
2. Barbara Lison, Bremen Conference "Libraries and Lifelong Learning", 2004
3. Robert Cialdini, "Influence: Science and Practice", 2009

MODUL 6:

Proveo Hellenic Foundation for Culture – Grčka

Naslov modula:

Napredak Philanagnosije kroz sajmove knjiga u dobu nakon Covid-19.

Ciljevi učenja:

1. Ilustrirati karakteristike i svojstva Književnih Mentora
2. Opisati utjecaj pandemije na sajmove knjiga i publikacije.
3. Definirati kontekst produktivne sheme Philanagnosije.
4. Analizirati koncept učinkovitog okvira za čitalačke klubove.
5. Identificirati značajke učinkovitog mehanizma za prevođenje knjiga u globalnoj književnoj industriji.

Uvod:

U prvoj cjelini ovog modula možete dobiti više informacija o **utjecaju Covid-19** na književnu industriju. Nakon toga slijede **karakteristike uspješnog čitalačkog kluba**, a time i uspješnog koordinatora čitalačkog kluba. U trećoj ćete cjelini naučiti što je "**Philanagnosia**" i što je produktivan model.

Sadržaj modula:

Cjelina 1:

Utjecaj pandemije na književnu industriju i izdavački sektor

Analiza utjecaja COVID-19:

Trenutna situacija (Opće informacije o književnoj industriji u EU):

- Izdavački sektor jedan od najvećih kulturnih sektora u Europi, vrijedan između 36 i 38 milijardi EUR
- Procjenjuje se da izdavački lanac (uključujući autore, prodavače, tiskare, dizajnere, itd.) zapošljava više od pola milijuna ljudi (izvješće Europske federacije izdavača iz 2018.).
- S više od 500.000 izdanih naslova godišnje, europski književni sektor osobito je bogat i raznolik.
  - Veliki porast cijene papira sada se ističe kao veliki problem

Karakteristike koje pokazuje tržište knjiga na međunarodnoj - europskoj - nacionalnoj razini:
 Fleksibilnost - Prilagodljivost - Izdržljivost

Koji su uzroci?

- "eksplozija" čitanja 2020. godine
- rad na daljinu
- zabrana raznih aktivnosti
- više slobodnog vremena

Stephen Lotinga, izvršni direktor Udruge UK Publishers Association, rekao je: *"Izdavački sektor pokazao je nevjerojatnu otpornost na sve glavne izazove 2020."*

A. UTJECAJ NA IZDAVAČKI SEKTOR – 2020. GODINA

"Jedan od prvih utjecaja bilo je otkazivanje mnogih planiranih novih naslova - što je zauzvrat dodatno utjecalo na prihode",

Enrico Turrin, zamjenik direktora Federacije europskih izdavača.

- Sve su se države suočile s problemima i otkazivanjima planiranih izdavačkih aktivnosti.
- Značajan porast online prodaje audio i elektroničkih knjiga u mnogim državama
- Prodaja elektroničkih i audio knjiga također je znatno porastao u mnogim državama, a u nekim su mjestima izdavači odlučili određene naslove objaviti samo u digitalnom obliku.

B. UTJECAJ NA KNJIŽARE

Prema objavljenim podacima Europske federacije knjižara za 2020. godinu i za države:

- U 2020. godini 88 posto EU prodavača knjiga izjavilo je da su knjižare trebali zatvoriti barem jednom za vrijeme lockdowna
- U trećini zemalja vlade su dale posebne subvencije za pomoć prodavačima knjiga
- U svim ispitanim zemljama vlade su dale bespovratna sredstva/poticajne pakete kako bi pokušale poboljšati ukupne ekonomske izgleda
- U više od polovice zemalja uključenih u istraživanje ukupna prodaja knjiga za 2020. godinu značajno se smanjila u odnosu na 2019.

C. UTJECAJ NA SAJMOVE KNJIGA

- Za 2020. godinu Međunarodni sajmovi knjiga prvog semestra, naime Međunarodni sajam knjiga u Parizu (20.-23.3.2020.) i Bologni (30.3.-2.4.2020.) trajno su otkazani i prebačeni na 2021. godinu
- U drugoj su polovici godine zakazani sajmovi knjiga bili održani većinom u digitalnom obliku.
- Uz fizičku prisutnost, unatoč ograničenjima, održan je Međunarodni sajam knjiga u Moskvi i izložbe arapskih zemalja i Latinske Amerike.
- U 2021. godini uglavnom se koristio model hibridnih sajmova knjiga, novi žanr u kojem smo svi obučeni po potrebi.

Zaključak:

Sajmovi knjiga preživjeli su uglavnom uz jake državne potpore pošto su skupi i izgubili su veliku dobit zbog gubitka izlagača.

D. UTJECAJ NA ČITALAČKE KLUBOVE

- Povećan broj članova već postojećih čitalačkih klubova
- Formiranje novih čitalačkih klubova

CJELINA 2:

Analiza sadržaja učinkovitog okvira za djelovanje čitalačkih klubova

Definicija: Čitalačka skupina je (općenito neformalno) organizirana skupina otprilike 5-15 ljudi koji se sastaju sustavno, s unaprijed dogovorenim programom, kako bi razgovarali o knjigama koje su članovi pročitali, prema zajedničkom dogovoru.

Kako to funkcionira: U unaprijed dogovoreno vrijeme, članovi se sastaju i biraju knjige nakon prijedloga i rasprava.

- Dogovoreni su redoviti sastanci, najčešće mjesečno.
- Za svaku knjigu se imenuje izvjestitelj (po želji), ovisno o temi.
- Nekad je pozvan stručnjak, pisac, itd. (ali ne nužno).
- Svaki mjesec članovi čitaju dogovorenu knjigu, jednu mjesečno.
- Na mjesečnom sastanku se (možda) prezentacija, a zatim se raspravlja o knjizi.
- Često slijede kava ili čaj (piće, kafić. itd.)

Čitalački su klubovi obično organizirani u:

- Zajedničkim stambenim područjima (selo, susjedstvo, itd.).
- Radnim mjestima (ured, tvonica, itd.)
- Udrugama ili organizacijama (izletnički klub, stručni klub i sl.).
- Prirodnim knjižnim prostorima (knjižara, knjižnica, itd.).
- Organiziranim obrazovnim institucijama (sveučilište, fakultet, institucije za strane jezike, itd.)
- Ali i u kućama, kod skupina prijatelja

- I rjeđe na otvorenim prostorima (npr. park)

Teme:

Čitalački klub može biti, ovisno o kompoziciji i interesima članova:

- Općenit (čitamo što želimo)
- Književnost
- Specijalizirano (policijske knjige, povijesne, kulinarske, dječje, moderna grčka poezija, itd.)

Pravila:

(Neka su pravila potrebna; no svaki klub ima vlastita pravila).

- Čitalački je klub besplatna i otvorena institucija, prilagodljivost joj je urođena. Stoga, nema općih pravila što se tiče:
  - Tko sudjeluje i u kojem broju
  - Kako, gdje, koliko često, itd. se sastaje
  - Kako i ako se donose i preispituju prijedlozi
  - Koliko se knjiga čita u godini
  - Kako se odabiru naslovi

Primjeri klubova:

- Klubovi prijatelja
- Klubovi u susjedstvu
- Strukovni klub (npr. policajci)
- Klub knjižnice, knjižare, kulturne institucije
- Tematski klubovi: detektivski romani, moderna književnost, antička grčka književnost, filozofija i kontemplacija, romantični romani, itd.

Hijerarhija:

- 1 + ostali / Monolog dominira / "Prosvijećena diktatura" / Znanje već postoji / Knjiga ima ulogu autoriteta.
- Svi su jednaki (više-manje!) / Dominira dijalog / Dobro vođena demokracija / Ravnopravnost znanja: Već postojeće, Traženo, Kreirano

Karakteristike koordinatora čitalačkog kluba kao književnog mentora

Glavne karakteristike:

- Organizacija
- Suradnja
- Interakcija
- Odlučnost
- Timski duh
- Voditeljske vještine

Dodatne karakteristike:

- ljubav prema knjigama i čitanju
- znanje o književnosti i pisanoj riječi općenito
- kontinuirano informiranje o produkciji knjiga na nacionalnoj ili internacionalnoj razini
- razumijevanje interesa grupe kako bi se dale ispravne smjernice
- fleksibilnost u opcijama kako bi se ispunili zahtjevi članova za "čitanje"
- sposobnost analiziranja takstova, pozicioniranja tema, upravljanja raspravama
- kreativni duh tima koji inspirira stalnu potragu za novim čitalačkim otkrićima

Koordinator čitalačkog kluba mora:

- Biti vođen plemenitom strasti za knjigama
- Biti inspiriran i moći inspirirati druge
- Održavati interese tima živima produbljivanjem i oživljavanjem tema

- Privući nove članove kako bi se obogatila kompozicija grupe.

CJELINA 3:

Okvir produktivnog modela Philanagnosia

Definicija:

Pojam "Philanagnosia" sadrži sve ove osobine koje definiraju proces čitanja, ne kao obavezu, već kao užitek i ljubav prema znanju, komunikaciji i radosti koje knjiga nudi.

Kako se određuje okvir produktivnog modela Philanagnosia?

Glavni je naglasak stavljen na djetinjstvo i adolescenciju, ali se promicanje čitanja širi na sve uzraste kroz modele cjeloživotnog učenja.

Bezvremenske koristi Philanagnosije:

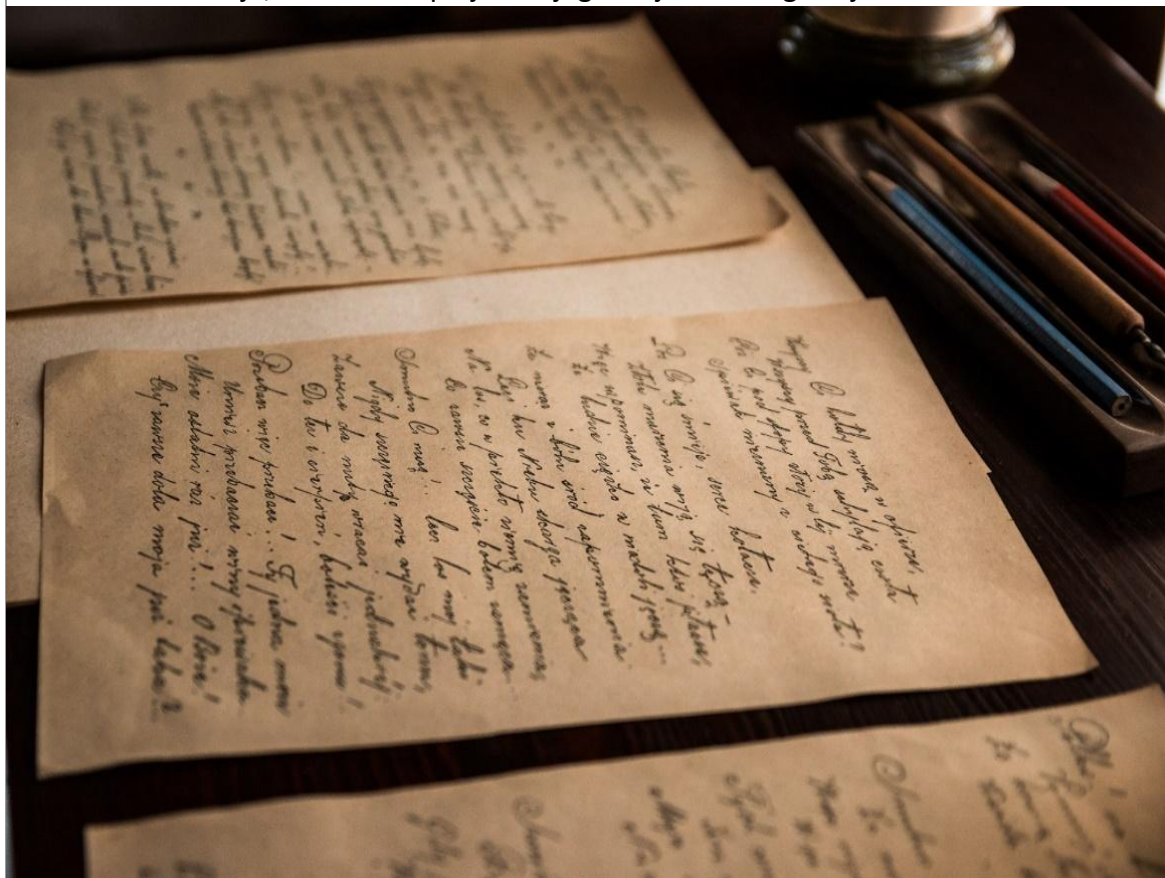
- Smanjuje stres
- Poboljšava sjećanje i sposobnost pamćenja sjećanja
- Najbolja je učiteljica
- Širi maštu
- Budi potencijalni književni talent

Osnovne strategije za negovanje Philanagnosije:

1. Prioritet se daje djetetu, ključu budućnosti
2. Davanje drugih prilika – cjeloživotno učenje
3. Kreativno korištenje novih tehnologija, digitalizacija književnih arhiva
4. Korištenje popularnih medija, prijenosnih medija, društvenih mreža, itd.
5. Korištenje stvaratelja knjige, autora, ilustratora, itd.
6. Suradnja s kulturnim institucijama, npr. knjižnicama, zakladama, udrugama, grupama za izravniji pristup široj javnosti

7. Stvaranje kulturnih prostora, književnih festivala, sajmov knjiga, itd.
8. Podrška novim stvarateljima, seminarima kreativnog pisanja, literarnim natječajima, stipendijama, itd.
9. Klubovi za čitanje, eminentno polje za njegovanje Philanagnosije

Studija slučaja:

Kako iskorištavanje novih tehnologija može pridonijeti razvoju čitalačkih klubova?

- Slijedi kombinacija fizičke prisutnosti s korištenjem tehnologije.
- Ovaj put čitalačke klubove mogu okrenuti mladima jer mladi prvenstveno koriste internet.
- Očito je da će čitalački klubovi doživjeti hibridnu evoluciju.
- Članovi istražuju, pišu i sudjeluju kreativno.
- Klubovi koji će se vratiti fizičkim susretima suočavaju se s problemom malog i neprikladnog prostora.
- Briga zbog dostupnosti kvalitetne tehnologije, jer su se cijelo to vrijeme suočavali s brojnim problemima.
- Potrebne su platforme koje također podržavaju multimediju, za prezentacije, dokumentarce, itd.
- Općine također mogu biti dio čitalačkih klubova kao njihova podrška.
- Hibridni model je tu iako živimo u prijelaznoj fazi. Što prije dođe do prijelaza, čitalački klubovi će se moći poboljšati i hibridno razvijati.
- Online često sudjeluju ljudi koji nikada ne bi otišli na fizički sastanak, npr. muškarci koji se možda srame, osobe s poteškoćama u kretanju, u ispitanom su klubu dva slijepa člana.
- Gostima je online sastanak jednostavniji zbog udaljenosti ili drugih razloga.
- Zanimljiva je priča o blogovima na koje članovi objavljuju kritičke ili izvjestiteljske tekstove i druge tekstove koji nastaju u Čitalačkom klubu ili zbog njega. Dakle, važan posao koji se obavlja se ne gubi, već se dijeli putem datoteke koja se kreira i stavlja na raspolaganje svim sudionicima.

Zaključak:

Ono što se treba otkriti je koje su granice nove ere, što to znači za online RIC i onaj uživo te kako se mogu kombinirati jer nove tehnologije daju priliku da pozovu, na primjer, govornika ili pisca iz daleke zemlje, nešto što u prošlosti nikada nisu mogli zamisliti, a što je sada lako ostvarivo.

Nove tehnologije pružaju ogromne mogućnosti. Ono što treba ispitati je kako bi se, uz pravi omjer tehnologije i u odnosu na stvarne ciljeve RIC-a koji proizlaze iz njegovog glavnog cilja, trebala ispravno koristiti nova tehnologija potrebna za ispunjenje tog cilja.

Kviz/Upitnik za samoprocjenu

Kroz glavno pitanje studije slučaja nameću se neka pitanja.

Interaktivna pitanja:

- Hoće li udaljeni članovi sudjelovati kao slušatelji-gledatelji ili kao aktivni članovi koji raspravljaju i iznose mišljenja?
- Hoće li tim moći djelovati hibridno?
- Postoji li opasnost da se članovi osjećaju kao da sudjeluju u TV emisiji, a ne u čitateljskom klubu?
- Hoće li članovi izgubiti osjećaj za intimnost, društvo, jedni za druge?

Popis literature:

1. <https://ec.europa.eu/culture/sectors/books-and-publishing>
<http://www.aldusnet.eu/k-hub/impact-pandemic-publishing-europe/>
2. https://www.sne.fr/app/uploads/2020/12/UIE-Post-COVID_Action_Plan_Report2.pdf,https://thegaragejournal.org/files/04/493_518783e68ca4339c2e05e13ef914cb1c30726560.pdf,<https://news.sky.com/story/covid-19-fiction-sales-up-16-as-people-rediscover-love-of-reading-12288526>,<https://www.theguardian.com/books/2020/mar/26/the-perfect-time-to-start-how-book-clubs-are-enduring-and-flourishing-during-covid-19>
3. Dar, M. (2020). Through COVID-19 Closures, Libraries Take Book Clubs Virtual. Retrieved 5 November 2021, from <https://www.libraryjournal.com/?detailStory=through-covid19-closures-libraries-take-book-clubs-virtual>
4. Hunt, E. (2020, July 1). 'The perfect time to start': how book clubs are enduring and flourishing during COVID-19. The Guardian.

across Borders

10<https://www.theguardian.com/books/2020/mar/26/the-perfect-time-to-start-how-book-clubs-are-enduring-and-flourishing-during-covid-19>

5. Cumming, S. (2021, September 12). Book clubs see 'massive' increase as readers search for escape from COVID-19. ABC News. 12<https://www.abc.net.au/news/2021-09-13/book-club-boom-during-covid-19/100446242>